

GVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

RAPORT

**Privind implementarea Programului de activitate
al Guvernului „Integrare Europeană:
Libertate, Democrație, Bunăstare 2009-2013”
în perioada 25 septembrie 2009 – 25 septembrie 2010**

**Chișinău,
28 septembrie 2010**

La 25 septembrie 2009, Parlamentul Republicii Moldova a acordat vot de încredere Guvernului și Programului său de activitate - „Integrarea europeană: libertate, democrație, bunăstare 2009-2013”. Noului Guvern i-a revenit o misiune dificilă – să asigure depășirea crizei financiar-economice, să deblocheze procesele economice în vederea asigurării dezvoltării continue a Republicii Moldova, să onoreze angajamentele sociale ale statului, să asigure activitatea normală a instituțiilor democratice, să aducă Republica Moldova cât mai aproape de Uniunea Europeană.

Prezentul raport reflectă rezultatele de implementare ale Programului de activitate al Guvernului pe perioada de un an din momentul adoptării acestuia. Realizările și provocările întâmpinate trebuie vizualizate prin prisma unor circumstanțe care au definit contextul guvernării noastre:

- Actul de Guvernare s-a bazat pe lege, Programul de activitate al Guvernului, Programul de stabilizare și relansare economică a Republicii Moldova 2009-2013, după cum și angajamentele asumate cu partenerii de dezvoltare.
- Acțiunile Guvernului au fost determinate de obiective primordiale precum: stoparea crizei economice, relansarea economiei și pornirea reformelor care pot fi realizate în termen scurt și cărora li se poate atribui un vector de dezvoltare ireversibil.
- Guvernul a elaborat și o viziune de dezvoltare a țării pe termen mediu – Relansăm Moldova – care a setat actul de Guvernare pe principii calitativ noi: buna guvernare, inovația, incluziunea socială, etc.
- Realizarea obiectivelor de guvernare a presupus în mod primordial depășirea izolării pe plan extern și reconstruirea relațiilor cu partenerii de dezvoltare ai Moldovei.

În pofida timpului limitat ce ne-a stat la dispoziție și a lipsei unui mandat deplin am reușit să facem față situației: efectele crizei economice au fost minimalizate, s-a obținut o creștere importantă în sectorul economic, se poate observa o dinamică pozitivă a PIB-ului, exporturile și importurile au crescut dând dovadă că economia națională se reanimează. Ca urmare a progreselor în sectorul real am reușit să obținem acumulări la buget peste limita prognozelor fapt ce a permis reducerea deficitului bugetar și a făcut posibil reorientări substanțiale către sectorul social. Astfel salariul mediu pe economie a crescut cu aproape 200 lei, ajutorul social s-a dublat ca număr de persoane acoperite și ca resurse financiare alocate, s-a obținut un acces sporit al

populației la servicii de sănătate. Guvernul a reușit normalizarea relațiilor cu partenerii externi de dezvoltare care s-a materializat într-o asistență financiară pentru țară pe parcursul acestui an de guvernare de 4 ori mai mare decât cea obținută pe parcursul anului 2008 (785 mil. USD).

	2009	2010
Produsul Intern Brut , față de perioada respectivă a anului precedent (6 luni)	-7,8%	+5,6%
Exporturi , față de perioada respectivă a anului precedent (7 luni)	-24,2%	+6,9%
Importuri , față de perioada respectivă a anului precedent (7 luni)	-36,9%	+12,9%
Deficit bugetar (6 luni)	-7,5% PIB	-4,12% PIB
Venituri la buget , față de perioada respectivă a anului precedent (7 luni)	- 6,9%	+13,7%
Salariu mediu pe economie (7 luni)	2694,98	2877,8
Ajutor social acordat , surse bugetate și familii beneficiare	114mil. lei (17 mii familii)	270 mil. (31 mii familii)
Medicamente parțial și/sau integral compensate , surse bugetare planificate	80 mil. lei	112 mil. lei
	2008	sept. 2009-sept. 2010
Asistența externă , milioane dolari SUA	200 (22,5% grant)	785(25,7% grant)

În continuare vă prezint un raport detaliat asupra rezultatelor obținute în realizarea obiectivelor de politici incluse în Programul de Guvernare 2010-2013 în perioada 25 septembrie 2009 – 25 septembrie 2010. Voi parcurge toate capitolele în

ordinea în care acestea sunt incluse în Programul de Guvernare punctând principalele realizările și provocările înregistrate.

EDIFICAREA STATULUI DE DREPT

a. Protecția drepturilor omului

Obiective de guvernare:

1. Dezvoltarea cadrului legal și instituțional în domeniul drepturilor omului.
2. Redresarea situației în domeniile drepturilor omului considerate problematice pentru Republica Moldova (eradicarea torturii și altor pedepse sau tratamente crude, inumane sau degradante; libertatea individuală și securitatea persoanei; accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil; dreptul la libera exprimare și accesul la informație etc.).
3. Consolidarea mecanismelor de protecție a drepturilor omului

Cadrul legal și instituții

- Parlamentul a ratificat Convenția ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități și Statutul Curții Penale Internaționale.
- Guvernul a aprobat Planul național de acțiuni în domeniul drepturilor omului pentru anii 2011-2013.
- S-a asigurat îmbunătățirea condițiilor de detenție în penitenciare, prin reabilitarea câtorva blocuri de detenție, alimentație și medicație. Au fost renovate integral, din sursele bugetului public, celulele de detenție pentru minori la Penitenciarul 13-Chișinău, iar carcerile în această instituție au fost închise.

Redresarea situației în domeniile prioritare

- 3 judecători au fost demși pentru încălcările și abuzurile săvârșite la examinarea cauzelor din 7 aprilie 2009.
- Au fost înaintate Guvernului propunerile de ajutorarea a victimelor evenimentelor din aprilie 2009, inclusiv a polițiștilor.
- A fost elaborat un proiect de amnistiere a persoanelor care au dosare penale pentru infracțiuni ce țin de libertatea de exprimare și cea de întrunire în urma evenimentelor din 7 aprilie 2009.
- A încetat monitorizarea Consiliului Europei în unele cauze cu caracter religios.

Consolidarea mecanismelor de protecție

- A fost instituit un grup de lucru pentru elaborarea propunerilor de modificare a cadrului legislativ pentru a înlătura deficiențele Mecanismului Național de Prevenire a Torturii.

- Nu există restanțe la achitarea sumelor acordate de CEDO.

- S-a asigurat informarea constantă a organelor de resort și au fost înaintate, după caz, propuneri de modificare a legislației ca urmare a hotărîrilor CEDO.

- În toate cazurile informația a fost transmisă Procuraturii Generale pentru exercitarea acțiunii în regres împotriva celor care s-au făcut vinovați de încălcarea drepturilor omului și de condamnarea Republicii Moldova de către CEDO.

b. Reforma justiției

Obiective de guvernare:

1. Instituirea unui sistem judecătoresc caracteristic unui stat cu aspirații europene.
2. Reformarea sistemului judecătoresc și a procuraturii în vederea asigurării unei justiții independente, imparțiale, funcționale și transparente.
3. Sporirea gradului de integritate și de profesionalism al corpului judecătoresc.
4. Asigurarea unui sistem stabil și eficient de finanțare a justiției.

Sistem judecătoresc european

- A fost schimbat discursul, atitudinea față de justiție; a fost transmis către societate un mesaj clar, de creare a sistemului judecătoresc independent.

- S-a reușit excluderea implicării statului în activitatea justiției.

- A fost garantat accesul la justiție prin plafonarea cuantumului taxei de stat care se încasează pentru cererile de judecată, astfel încât acesta nu va putea depăși suma de 25 mii lei în cazul persoanelor fizice și 50 mii lei în cazul persoanelor juridice.

- A fost consolidat Centrul de Armonizare a Legislației și a fost perfecționat mecanismul de monitorizare a legislației naționale armonizate la acquis-ul comunitar.

- Au fost elaborate amendamente la legislația electorală, care au fost avizate pozitiv de Comisia de la Veneția.

Justiție independentă

- A fost fortificată independența judecătorilor și introduse amendamente la legislație care au obiectivul de a exclude imixtiunea sau eventuale presiuni exterioare asupra sistemului judecătoresc.
- Se implementează sistemul informațional judiciar, care asigură distribuirea aleatorie a cauzelor, publicarea tuturor hotărârilor judecătorești, precum și înregistrarea audio ședințelor de judecată.
- Au fost efectuate și o serie de reforme instituționale în privința notariatului, avocaturii și sistemului de executori judecătorești.
- A fost constituit Consiliul Superior al Procurorilor. Totuși, persistă necesitatea reformării complete a Procuraturii, pentru a exclude imixtiunea politicului în actul justiției.
- A fost elaborată concepția de reformare a Ministerului Afacerilor Interne, axată pe optimizarea și modernizarea instituțională.
- A fost adoptată o nouă structură simplificată a Ministerului Afacerilor Interne.
- A fost definitivat proiectul de lege cu privire la activitatea poliției și statutul polițistului, menit să schimbe conceptual, organizațional și instituțional specificul tradițional de activitate, raliindu-l la standardele internaționale.

Corpul judecătoresc

- A fost asigurată o nouă componență a organelor de autoadministrare judecătorească prin alegerea noilor membri ai Consiliului Superior al Magistraturii și reînnoirea componenței Colegiului disciplinar și Colegiului de atestare și calificare a judecătorilor.

Sistem eficient de finanțare a justiției

- A fost adoptată concepția finanțării sistemului judecătoresc.
- A fost adoptată legea ce vizează sporirea gradului de responsabilitate a judecătorilor și inițiată reformarea instituțiilor procesuale.

c. Consolidarea sistemului național de integritate și de luptă împotriva corupției

Obiective de guvernare:

1. Crearea unui sistem instituțional eficient de prevenire și combatere a corupției în sistemul public.
2. Optimizarea sistemului de achiziții publice.
3. Crearea mecanismului de cooperare între autoritățile publice, societatea civilă și partenerii de dezvoltare pentru reducerea fenomenului de corupție.

Sistem instituțional eficient

- Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției a realizat consolidarea capacităților instituționale ale organelor administrației publice centrale în prevenirea și combaterea corupției.
- Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției a descoperit și a contracarat 1145 de infracțiuni, dintre care: 343 de acte de corupție și conexe, 455 de infracțiuni economico-financiare și 347 din alte categorii.
- Prejudiciul material stabilit pe cauzele penale deferite justiției a constituit 105,32 mil. lei, în scopul asigurării restituirii acestuia fiind aplicat sechestrul asupra bunurilor în valoare totală de 141,46 mil. lei.
- A fost efectuată expertizarea anticorupție a proiectelor de legi și acte normative ale Guvernului, fiind analizate în total 281 proiecte.
- Au fost prioritizate domeniile sociale, cele mai afectate de fenomenul corupției: instituțiile de învățământ și educație, primării, sistemul judiciar și avocatura, domeniul sănătății publice, medicinei și farmaceuticii, organizațiilor de stat, în aceste sectoare fiind contracarate 140 de acte de corupție.
- Au fost limitate manifestările monopoliste care au dominat anterior în unele ramuri (ex. produsele de carne și pește).
- Au fost descoperite 19 infracțiuni de contrabandă și trafic ilicit de mărfuri.
- A fost extinsă și fortificată colaborarea cu organele de drept ale altor state în combaterea infracțiunilor din domeniul financiar-bancar și organizării ilegale a migrației de muncă și a abuzurilor conexe acestei activități.
- Au fost anihilate scheme frauduloase în cadrul programului Work&Travel.
- Centrul și-a concentrat atenția și asupra verificării corectitudinii completării și depunerii declarațiilor cu privire la venituri și proprietății de către demnitarii de stat, judecători, procurori, funcționarii publici și alte persoane cu funcții de conducere.

Din 1573 de declarații depuse de demnitari de stat, judecători, procurori, funcționari publici și unele persoane cu funcții de conducere, au fost supuse controlului mai bine de 30%, identificându-se numeroase neregularități. Lacunele legislative existente în domeniul tragerii la răspundere penale pentru fals în declarații au constituit obiectul unor modificări legale inițiate de CCCEC și Ministerul Justiției.

Achiziții publice

- Au fost elaborate proiectele unei serii de acte normative în vederea îmbunătățirii cadrului legal existent în domeniul achizițiilor publice.

Mecanismul de cooperare

- În colaborare cu Ministerul Sănătății, precum și cu mijloacele de informare în masă au fost luate măsuri de control și răspuns la gripa pandemică în Republica Moldova.

- A fost monitorizată corectitudinea de formare a prețurilor la preparatele farmaceutice și parafarmaceutice, de panificație, cerealiere etc.

e. Consolidarea societății civile și cooperarea cu sectorul public

Obiective de guvernare:

1. Crearea cadrului legal adecvat dezvoltării societății civile ca mediator al intereselor cetățenilor și partener al autorităților publice în procesul de politici publice.
2. Crearea condițiilor pentru asigurarea durabilității financiare a organizațiilor neguvernamentale.
3. Crearea cadrului instituțional pentru colaborarea eficientă între autoritățile publice și societatea civilă.

Cadrul legal

- A fost aprobat și implementat cadrulul normativ al Legii privind transparența în procesul decizional.

- În anul 2010 organele centrale de specialitate au aplicat procesul de consultare pentru 82% din proiectele de acte legislative și normative care cad sub incidența acestei legi, comparativ cu 38% în anul 2009.

- Au fost excluse practicile comuniste abuzive când instituțiile statului erau utilizate pentru a acționa ca un jandarm împotriva unor organizații neguvernamentale incomode sau a unor partide politice.

Cadrul instituțional de colaborare

- A fost dezvoltat parteneriatul strategic între autoritățile publice și societatea civilă prin crearea Consiliului Național de Participare.
- Participarea părților interesate în procesul decizional este asigurată prin plasarea proiectelor de documente publice pe paginile web ale autorităților publice și organizarea consultărilor publice. Dialogul public a fost facilitat prin crearea paginii <http://www.particip.md>.

d. Liberalizarea spațiului mediatic și garantarea libertății de exprimare

Obiective de guvernare:

1. Armonizarea cadrului juridic ce reglementează activitatea mass-media, cu normele și standardele europene.
2. Asigurarea libertății editoriale și profesionalizarea Instituției Publice Naționale a Audiovizualului (IPNA) Compania „Teleradio-Moldova”. Eliminarea imixtiunilor politicii în activitatea Consiliului de Observatori al IPNA „Teleradio-Moldova”.
3. Asigurarea autonomiei Consiliului Coordonator al Audiovizualului (CCA) în realizarea misiunii sale de reprezentant și garant al interesului public.
4. Crearea condițiilor necesare pentru dezvoltarea mass media.
5. Integrarea Republicii Moldova în spațiul informațional european.

- În domeniul liberalizării spațiului mediatic Guvernul a asigurat toate condițiile necesare ca jurnaliștii să-și exercite datoria liberi și nestingheriți. Nu a fost înregistrat nici un caz de exercitare a presiunilor asupra mass-media din partea Guvernului sau a oricărei alte structuri abilitate din cadrul administrației publice centrale.

- A crescut mult competitivitatea pe piața media autohtonă mai ales după intrarea, la începutul anului 2010, a două posturi noi de televiziune, dar și ca urmare a dezvoltării altor companii media.

- A fost propusă spre aprobare în parlament excluderea prevederii din Codul Fiscal prin care mass-media plătea o taxă locală de publicitate de 5%.

- Reprezentanții autorităților publice, inclusiv în cel mai înalt rang, au devenit mult mai accesibili pentru media.

POLITICI ECONOMICE ȘI FINANCIARE

a. Mediul de afaceri

Obiective de guvernare:

1. Eliminarea constrângerilor de ordin administrativ în mediul de afaceri.
2. Demonopolizarea pieței interne și eliminarea practicilor anticoncurențiale în tranzacțiile comerciale.
3. Asigurarea creșterii gradului de credibilitate între sectorul public și cel privat și garantarea dreptului asupra proprietăților și investițiilor private.
4. Asigurarea condițiilor pentru finanțarea mediului de afaceri la un cost rezonabil; stimularea dezvoltării pieței de capital.

Eliminarea constrângerilor administrative

- A fost simplificat procesul de autorizare/licențiere a activității de întreprinzător
 - S-a obținut: îmbunătățirea procesului de evaluare a conformității, sporirea protecției consumatorului, eficientizarea supravegherii pieții, facilitarea comerțului intern, eliminarea unor constrângeri de ordin administrativ și reducerea semnificativă a costurilor operaționale pentru practicarea activității comerciale, dar și introducerea unui nou mecanism de formare a prețurilor de comercializare pentru medicamente.
 - Producătorii autohtoni de zahăr și produse zaharoase au fost stimulați prin aprobarea Regulamentului privind administrarea contingentelor tarifare la importul de zahăr alb și produse zaharoase.
 - Protecția producătorilor autohtoni în relațiile economice cu Ucraina.
 - S-a obținut simplificarea procedurilor de certificare obligatorie a mărfurilor (nomenclatorul produselor a fost redus de la 250 grupe de mărfuri pînă la 45 grupe; au fost eliminate barierele tehnice).
 - A fost anulată obligativitatea de marcare a producției autohtone cu „marca comercială de stat”, ceea ce a dus la creșterea competitivității producției autohtone pe piața internă și la micșorarea prețului de consum la produse.

Demonopolizarea

- S-a asigurat liberalizarea comerțului cu carne și produse din carne, simplificându-se totodată o serie de proceduri care au ca efect facilitarea comercializării mărfurilor social importante.

- A fost demonopolizată activitatea de comercializare a resturilor și deșeurilor de metale feroase și neferoase.

- A fost obținută o finanțare suplimentară în mărime de 24 milioane dolari SUA pentru ameliorarea competitivității întreprinderilor autohtone în cadrul Acordului de credit încheiat între Republica Moldova și Agenția Internațională pentru Dezvoltare.

- La Bursa de Valori au fost expuse acțiuni ale statului din 44 societăți pe acțiuni și alte bunuri proprietate publică de stat, în rezultat fiind vândute acțiuni ale statului din 12 societăți pe acțiuni și bunuri în sumă totală de aproape 27 mil. lei.

- La sfârșitul lunii septembrie vor fi propuse spre privatizare bunuri proprietate de stat la un preț inițial de circa 1,1 mlrd. lei.

Credibilitatea între sectorul public și privat

- A avut loc ajustarea cadrului legal în vederea activizării parteneriatul public-privat.

- A fost continuat procesul de analiză a impactului de reglementare pentru 110 acte.

- A fost lansat Incubatorul de Afaceri Soroca, care găzduiește 17 companii mici.

- A fost lansat „Proiectul Multianual de Susținere a Politicilor pentru Întreprinderile Mici și Mijlocii în Republica Moldova”, în valoare de 600.000 euro, finanțat integral de către Guvernul Olandei.

- A fost organizate Ediția a IX-a a Expoziției naționale „Fabricat în Moldova”, Forumul Internațional al Întreprinderilor Mici și Mijlocii, săptămâna investițională „Moldova Business Week 2010”, la care au participat peste 1600 de reprezentanți, dintre care 478 din 28 de țări.

Finanțarea mediului de afaceri la un cost rezonabil

- A fost elaborat „Programul de Atragere a Remitențelor în Economie „PARE 1+1”, care prevede mobilizarea resurselor umane și financiare ale migranților moldoveni în dezvoltarea economică a Republicii Moldova.

b. Politici de competitivitate și dezvoltarea ÎMM-urilor

Obiective de guvernare:

1. Promovarea dezvoltării tehnologice a întreprinderilor.
2. Creșterea gradului de flexibilitate a pieței forței de muncă și asigurarea unor resurse umane competente pentru economie.
3. Dezvoltarea infrastructurii de suport pentru activitatea întreprinderilor.
4. Asigurarea condițiilor de dezvoltare a unei economii bazate pe cunoaștere.

Dezvoltarea tehnologică a întreprinderilor

- Au fost adoptate 1111 standarde naționale identice cu cele internaționale (ISO/CEI) și 1024 standarde naționale identice cu cele europene (EN).
- Are loc modificarea legislației în vederea facilitării regimului de import al mijloacelor de producție (preparare chimice și biologice pentru agricultură, fertilizanți, produse pentru tratamentul solului și bunuri importate în scopul promovării comerțului).
- 30 agenți economici au beneficiat de echipament în valoare de 48 mil. lei în cadrul Programului de susținere și dezvoltare a sectorului întreprinderilor mici și mijlocii, implementat cu suportul Guvernului Japoniei.

Piața muncii

- Pentru protejarea de către stat a salariaților cu retribuție mică din sectorul real al economiei, quantumul minim garantat al salariului în sectorul real a fost majorat de la 900 lei la 1100 lei pe lună, fapt ce presupune o creștere salarială cu circa 7-8%. În urma politicilor Guvernului, salariul mediu lunar al unui lucrător din economia națională în ianuarie-iulie 2010 a crescut față de perioada similară a anului precedent cu 6,8 % și a atins 2877,8 lei.
- A fost aprobat Planul național de acțiuni privind ocuparea forței de muncă pentru anul 2010.
- Au fost elaborate norme legale privind modificarea mecanismului de acordare a ajutorului de șomaj ce stimulează căutarea unui loc de muncă.
- În perioada octombrie 2009 – iulie 2010 au fost înregistrați 71501 șomeri, din care, în urma promovării măsurilor active pe piața muncii, 12719 persoane (17,8%) au fost plasate în câmpul muncii.

- Rata șomajului în trimestrul II al anului 2010 a constituit 7%, fiind în depășire cu 0,9% față de aceeași perioadă a anului 2009, dar înregistrând o diminuare cu 2,1 % comparativ cu trimestrul I curent (9,1%).

- Au fost aprobate modificări la Codul muncii, având ca scop asigurarea flexibilizării legislației muncii în vigoare și aducerea acesteia în concordanță cu cerințele moderne ale economiei de piață.

- A fost ratificată Convenția Organizației Internaționale a Muncii nr.187 privind cadrul de promovare a sănătății și securității în muncă.

Infrastructura de suport

- A fost exclusă certificarea pe loturi a producției alcoolice destinate exportului și cea în serie pentru întreprinderile care au laboratoarele acreditate și prelevarea probelor de către agenții economici.

- A fost lansat procesul de facilitare a accesului ÎMM-urilor la serviciile publice realizate în prezent de administrația publică locală, prin înaintarea proiectului de lege cu privire la salubritate.

Economie bazată pe cunoaștere

- Au fost consultați și instruiți peste 1200 de tineri, fiind finanțate 82 de proiecte de afaceri în cadrul Programului național de abilitare economică a tinerilor. Valoarea creditelor acordate a însumat 21,087 mil. lei, iar suma porțiunii de grant a constituit 8,435 mil. lei

c. Politica bugetar-fiscală și gestionarea finanțelor publice

Obiective de guvernare:

1. Stabilizarea bugetului public național, crearea unui cadru bugetar-fiscal previzibil și menținerea deficitului bugetar la un nivel rezonabil.
2. Promovarea politicii fiscal-bugetare orientate spre creșterea economică durabilă/incluzivă, prin reducerea ponderii consumului public și majorarea investițiilor publice productive.
3. Asigurarea echității în repartizarea finanțelor publice, reducerea poverii fiscale și simplificarea sistemului de impozite și taxe.

Stabilizarea bugetului

- A fost aprobat acordului de colaborare dintre Guvern și Fondul Monetar Internațional pentru anii 2010-2012. Asistența financiară ce urmează a fi disbursată

conform programului va fi echivalentă cu 369,6 milioane de drepturi speciale de tragere (DST) (circa 574,4 milioane de dolari SUA).

- S-a reușit reducerea deficitului bugetar, constatat în septembrie, de la 15% pentru anul 2009 la 6,4 % din Produsul Intern Brut la finele anului 2009.

- Deficitul bugetului public național, ca pondere în PIB, va descrește în 2010 până la 5,4%, inițial pentru acest an fiind prevăzut un deficit de 7% din PIB.

- A fost deblocată finanțarea programelor de cheltuieli, au fost și sînt în continuare achitate cheltuielile de personal, pensiile, indemnizațiile, bursele și alte prestații sociale către populație; se onorează angajamentele aferente datoriei de stat interne și externe, precum și alte cheltuieli prioritare ca rezultat al obținerii suportului financiar din exterior și rectificării bugetului pe anul 2009 și 2010.

- Au fost asigurate modificări la legislația bugetar-fiscală și elaborat bugetul pentru anul 2010.

- În anul 2010 se estimează că încasările vor depăși nivelul anului 2008 cu 4,4% și, respectiv, al anului 2009 cu 13,3% .

Politica bugetar fiscală

- Ca urmare a tendinței de creștere a PIB și a încasărilor bugetare, bugetul de stat a fost majorat la venituri cu circa 1012,4 mil. lei, la cheltuieli – cu circa 263,7 mil. lei, iar deficitul bugetar a fost redus cu 748,7 mil. lei. Au fost prioritizate cheltuielile în domeniul social: compensații pentru perioada rece a anului, ajutor social etc.

- A fost simplificată procedura de impozitare cu TVA la cota zero.

- Au fost aplicate tehnologii avansate de simplificare a procedurilor vamale, a fost lansat ghișeului unic; activitatea a fost concentrată în sectoarele cu un risc sporit de delincvență și, în același timp, a fost aplicat un regim mai lejer de control pentru agenții economici cu credibilitate înaltă.

- A fost contracarată eficient contrabanda, în special la hotarul cu Uniunea Europeană, ceea ce a stimulat creșterea încasărilor vamale, în 8 luni ale anului curent, cu 28% față de perioada respectivă a anului 2009.

- În domeniul administrării fiscale a fost diversificat spectrul serviciilor prestate contribuabililor și a crescut calitatea acestora.

- A fost prioritizată colectarea arieratelor formate în anii precedenți, combaterea fraudei prin promovarea unui control fiscal de calitate, orientat spre sectoarele cu risc ridicat de fraudă.

- Au fost implementate un șir de sisteme informaționale de administrare fiscală, urmărind automatizarea proceselor de administrare și optimizarea raportării fiscale de către contribuabili, inclusiv persoane fizice, și – mai ales – ridicarea nivelului de interacțiune între contribuabili și Serviciul Fiscal de Stat.

- Materialele reviziilor și controalelor efectuate în perioada de referință denotă că în activitatea instituțiilor publice și a primăriilor persistă multiple lacune și încălcări ale legislației în vigoare, fapt ce a cauzat prejudicii statului în sumă totală de 53,1 milioane lei. În urma acțiunilor întreprinse, inclusiv în cadrul efectuării reviziilor și controalelor, suma pagubei acoperite a constituit 12,6 milioane lei.

Echitatea în repartizarea finanțelor publice

- La nivelul Ministerului Finanțelor a fost constituit grupul de lucru „Descentralizarea financiară”, a cărui misiune constă în elaborarea politicilor în domeniul finanțelor publice locale.

d. Politici agroindustriale

Obiective de guvernare:

1. Asigurarea securității alimentare a țării, creșterea exporturilor de produse agroalimentare și echilibrarea balanței comerciale agricole prin sporirea competitivității în sectorul agricol.

2. Armonizarea sistemului național de standarde și reglementări tehnice cu cele ale UE în asigurarea inofensivității alimentare.

3. Eficientizarea sistemului de subvenționare a agriculturii și promovarea programelor multianuale.

4. Repunerea activelor din sectorul agricol în circuitul economic și asigurarea accesului investitorilor la aceste active.

5. Creșterea calității capitalului uman în agricultură prin stimularea instituțiilor de extensiune agricolă.

6. Stoparea degradării resurselor funciare prin modernizarea și extinderea sistemului de îmbunătățiri funciare.

Securitatea alimentară și exporturile

- Au fost realizate măsuri privind eliminarea constrângerilor de ordin administrativ în mediul de afaceri și are loc reorganizarea instituției responsabile de controlul sanitar-veterinar, în scopul racordării la cerințele europene în domeniul siguranței produselor alimentare.

- Se finalizează licitația privind determinarea proiectului lucrărilor de reabilitare a sistemului de irigație. Pe parcursul anului 2011 vor fi proiectate toate sistemele de irigare, iar pînă la finele 2012 vor demara lucrările de reabilitare pe teren.

- Guvernul a reglementat prin lege activitatea asociațiilor utilizatorilor de apă pentru irigare pentru a facilita procesul utilizării eficiente a instalațiilor de irigare.
- Au fost obținute scoaterea restricțiilor la exportul vinului în vrac și al strugurilor, excluderea aplicării „Mărcii comerciale de stat” la producția alcoolică destinată exportului, scoaterea restricțiilor la exportul distilatelor de vin și divinurilor în vrac.
- Lista finală a exportatorilor de fructe și legume care include 140 de companii, selectate dintr-un număr de 360 de solicitanți, a fost aprobată integral de Ministerul Agriculturii al Federației Ruse.
- Republica Moldova implementează deja noul indicator de calitate, cerut de Federația Rusă, cu privire la nivelul de dibutilftalat acceptat în vinurile din Moldova. Au fost introduse schimbările respective în legislație totodată a fost semnat un ordin în ceea ce privește utilizarea ambalajului ce intră în contact direct cu produsul. În același timp, eforturile se orientează spre valorificarea unor piețe noi de desfacere a produselor fabricate în Moldova, cum ar fi China.
- În prezent livrările de vinuri pe piața rusă continuă, iar în opt luni au fost exportate vinuri în valoare de 40 de milioane de dolari, sau cu 38 la sută mai mult comparativ cu anul trecut.
- A fost elaborat și expedit spre avizare noul Cod funciar, acesta incluzând și prevederi referitoare la achiziționarea terenurilor cu destinație agricolă neproductive de către întreprinderile rezidente cu capital străin.

Armonizarea standardelor și reglementărilor

- Au fost stabilite 47 de acte normative ce urmează a fi armonizate cu prevederile a 66 acte comunitare, dintre care 15 – aprobate, 3 – remise Guvernului spre aprobare, 14 – în proces de promovare și 15 – în proces de elaborare.

Eficientizarea sistemului de subvenționare

- Din bugetul de stat pentru 2009 au fost alocate suplimentar 250 mil. lei pentru a onora toate obligațiile față de producătorii agricoli. În 2010 în acest scop au fost alocate, după ultimele modificări, 400mln lei.
- La situația din 2 septembrie curent au fost recepționate 1050 de dosare pentru participare la concurs, din care în baza a 729 au fost deja încheiate contracte, fiind valorificate 76,7 mil. lei din fondul de subvenționare a producătorilor agricoli
- Resursele financiare pentru suportul producătorilor agricoli sînt focusate pe promovarea aspectelor investiționale, potențialul de producție cu valoare adăugată înaltă, precum și pe acoperirea unei transparențe mai mari și a unei responsabilități sporite din partea producătorilor agricoli.

Repunerea activelor

- Guvernul a sporit, în 2010, cu 12% suprafața încadrată în circuitul agroalimentar ecologic, în care sînt înregistrate la momentul actual 222 de gospodării agricole. Conform prognozelor, către sfîrșitul anului acestea vor produce: 26,4 mii tone cereale și leguminoase pentru boabe; 79,3 mii tone culturi tehnice; 16,1 mii tone cartofi, legumi și bostănoase; 8,6 mii tone fructe; 298,7 mii tone nuci și 11,4 mii tone pomușoare. Practica anilor precedenți ne arată că circa 80 la sută din producția obținută este exportată.

Capitalul uman

- Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare a fost coorganizatorul a 21 cursuri de instruire, la care a participat o bună parte din angajații ministerului.

Stoparea degradării resurselor funciare

- A fost inițiat procesul de elaborare a programului informațional-aplicativ de tranziție treptată la sistemul alternativ de fertilizare organică și reproducere a fertilității solurilor, în formă electronică.

- Au fost finalizate activitățile de pregătire a proiectului de reparcelare a terenurilor agricole și investițiile preliminare în toate cele 40 de localități-pilot.

e. Infrastructură și transport

Obiective de guvernare:

1. Liberalizarea și dezvoltarea piețelor de transport și comunicații.
2. Reabilitarea și modernizarea infrastructurii de transport, în special a infrastructurii drumurilor, și conectarea la rețelele paneuropene.
3. Sporirea securității traficului rutier și reducerea numărului de accidente rutiere.
4. Asigurarea securității energetice și promovarea eficienței energetice în toate sectoarele economiei.
5. Crearea infrastructurii de comunicații integrate și eficiente, orientate spre creșterea competitivității economiei naționale și asigurarea accesului tuturor categoriilor de utilizatori la serviciile societății informaționale.

Liberalizarea și dezvoltarea

- Au fost constituite Consiliul Fondului rutier și Consiliul tehnico-economic în ramura drumurilor al Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, din care fac parte reprezentanți ai societății civile și specialiști în domeniu.

- Au fost asigurate acțiunile necesare pentru organizarea și funcționarea Autorității Aeronautice Civile.

- A fost înaintată, către organismele competente ale UE, intenția de liberalizare a pieței transporturilor, inclusiv aeriene.

Reabilitarea și modernizarea

- A fost consolidată capacitatea fondului rutier prin: majorarea taxelor la folosirea drumurilor de către autovehiculele înmatriculate în Republica Moldova, din care 50% revine autorităților administrației publice locale, și defalcarea în fondul rutier a cel puțin 50%, 65% și 80% din suma accizelor la benzină și motorină în anii bugetari respectiv 2010, 2011 și 2012 (cu creșterea de 2,5 ori). În urma modificărilor operate, mărimea Fondului rutier a crescut de la 241,35 mil. lei în anul 2009 pînă la 582,98 mil. lei în anul 2010 (1% din PIB în 2010).

- Pentru asigurarea continuității investițiilor capitale pe termen mediu au fost semnate trei Acorduri de finanțare între Republica Moldova, pe de o parte, și IDA (Banca Mondială), BERD și BEI, pe de altă parte. La momentul actual se desfășoară procedurile pentru semnarea încă a două Acorduri de finanțare cu BERD și BEI. Totodată, a fost semnat și ratificat Acordul „Compact” dintre Republica Moldova și Statele Unite ale Americii, prin intermediul Corporației „Provocările Mileniului”. Recent a fost semnat Acordul de finanțare între Republica Moldova și Republica Populară Chineză.

- Se elaborează studiul de fezabilitate pentru reabilitarea drumului M21 Chișinău – Dubăsari – Poltava (Ucraina), care va permite identificarea ulterioară a mijloacelor financiare necesare.

Securitatea traficului rutier

- Pentru asigurarea creșterii securității traficului rutier alocațiile din Fondul rutier au fost majorate în anul curent de circa 2 ori față de anul precedent. Mijloacele nominalizate au fost utilizate pentru aplicarea marcajului rutier, instalarea și întreținerea indicatoarelor rutiere și a mijloacelor de protecție.

- Au fost introduse, cu suportul parteneriatului public-privat, tahografele digitale.

- Pe parcursul primelor șapte luni ale anului 2010, în 59 stații tehnice existente au fost supuse testării tehnice 241616 unități de transport și acumulată suma de 87110076 lei în Fondul rutier.

- Ministerul Afacerilor Interne a elaborat Planul de acțiuni pentru redresarea situației în domeniul siguranței traficului rutier pentru perioada 2010-2014, care a fost aprobat de Guvern. Totodată Moldova participă activ în inițiativa ONU pentru

siguranța la trafic implementând un audit general și aprofundat al nivelului de pericol al tuturor drumurilor.

Securitatea și eficiența energetică

- Au fost întreprinse măsuri pentru a răspunde provocărilor impuse de creșterea prețurilor la carburanți, scăderea dependenței față de importul de resurse energetice și micșorarea impactului sectorului energetic asupra schimbărilor climatice. În acest scop a fost elaborat proiectul Programului național pentru eficiență energetică pe anii 2010-2020.

- Au fost elaborate o serie de acte normative ce asigură: reglementarea în domeniul gazelor naturale, energiei electrice, măsurarea energiei electrice și gazelor naturale în scopuri comerciale, furnizarea și utilizarea energiei electrice.

- Autoritatea de reglementare a fost trecută din subordinea Guvernului în subordinea Parlamentului, Consiliul de administrație fiind lărgit pînă la 5 membri. Au fost inițiate completarea statelor de personal, fortificarea capacităților de analiză economică, politică tarifară și monitoring al pieței energetice, odată cu trecerea sectorului termic în reglementarea Agenției.

- A fost publicat ghidul consumatorului de energie electrică și plasat pe pagina electronică a Agenției.

- Are loc revizuirea legislației secundare energetice în conformitate cu cerințele noilor legi din domeniu și implementarea directivelor UE în domeniul energetic.

- A fost elaborată în redacție nouă Metodologia de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciile de transport al energiei electrice. A fost elaborat proiectul Regulamentului privind procedurile și regulile de ajustare și aprobare a tarifelor reglementate de Agenție.

- A fost lărgit spectrul de cooperare și participare la evenimentele din sectorul energetic în spațiul european și internațional.

- A fost elaborat și este gata pentru lansare Programul cu privire la reabilitarea blocurilor de locuit multietajate pe anii 2011-2030, care presupune îmbunătățirea condițiilor de locuit ale cetățenilor, precum și prelungirea termenelor de exploatare a fondului locativ multietajat, inclusiv prin reabilitarea termică.

Infrastructura de comunicații

- Penetrarea tehnologiilor informaționale și de comunicare a crescut vertiginos, ponderea sectorului TIC în PIB constituind circa 10 %.

- Au fost elaborate în consultare cu ministerele de resort, partenerii de dezvoltare și partenerii din sectorul privat: Strategia de dezvoltare a sectorului TIC pe anii 2010-2013 și planul de acțiuni, Programul de dezvoltare a accesului la Internet în bandă largă pe anii 2010-2013, Strategia tranziției de la televiziunea analogică terestră la cea digitală terestră în Republica Moldova. Ultima are o importanță majoră pentru micșorarea „decalajului informațional” dintre zona rurală și cea urbană prin oferirea accesului populației rurale la un număr mult mai mare de surse de informație.

- Au fost acumulate cele mai bune practici internaționale privind implementarea și aplicarea TIC în domeniile e-guvernării, e-educației, e-sănătății, precum și de prestare a serviciilor publice prin intermediul mijloacelor electronice (e-servicii) în cadrul "Moldova e-Gov Summit 2010" din mai 2010.

- A fost efectuată analiza situației privind implementarea în masă a semnăturilor electronice, care a rezultat în propuneri de modificare a diverse acte legislative.

- Au fost formulate inițiative vizînd ajustarea politicilor fiscale în domeniul produselor și serviciilor TIC.

- A fost perfecționată infrastructura de comunicare la frontiera de stat a Republicii Moldova.

- Au fost create 20 de puncte de acces public la Internet în baza oficiilor poștale din 20 de sate, dotate cu tot echipamentul necesar pentru a oferi populației acces la Internet și la o gamă largă de servicii disponibile în acest context. Experiența va fi replicată în alte 20 sate în viitorul cel mai apropiat.

- Au fost lansate activitățile pentru implementarea Sistemului Național Unic pentru Apeluri de Urgență cu utilizarea numărului de urgență unic european „112”.

- A fost realizat Concursul „ITineret – Viitorul începe cu tine” pentru promovarea tinerilor în domeniul tehnologiilor informaționale, la care au fost depuse peste 200 proiecte.

ADMINISTRAȚIE RESPONSABILĂ ȘI EFICIENTĂ

a. Reforma administrației publice centrale

Obiective de guvernare:

1. Restructurarea profundă a administrației publice centrale în vederea

creării unui cadru instituțional eficient, funcțional și durabil, dedicat supremației legii și acordării unor servicii publice calitative populației.

2. Asigurarea unui proces decizional transparent, echitabil, eficace și eficient.

3. Modernizarea serviciilor publice prin reducerea birocrăției, eficientizarea și îmbunătățirea calității serviciilor cu impact pozitiv maxim asupra cetățenilor.

4. Dezvoltarea unui serviciu public meritocratic, format din funcționari publici recrutați, evaluați și promovați în baza calităților profesionale și performanței în îndeplinirea sarcinilor de serviciu.

5. Desconcentrarea serviciilor publice și restabilirea oficiului teritorial al Guvernului.

Restructurarea

- Au fost instituite Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Ministerul Construcțiilor și Dezvoltării Regionale, Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor.

- Au fost plasate în subordinea ministerelor Serviciul Vamal, Camera de Licențiere, Agenția „Apele Moldovei” și Agenția Achiziții Publice.

- A fost re-subordonată Camera Înregistrării de Stat și Serviciul Stare Civilă către Ministerul Justiției.

- A fost instituită Cancelaria de Stat prin transformarea Aparatul Guvernului, cu preluarea de la unele ministere a atribuțiilor de coordonare a politicilor publice.

- Au fost reorganizate 23 (din 24) organe centrale de specialitate.

- A demarat procesul de reorganizare a instituțiilor publice subordonate organelor centrale de specialitate: au fost instituite Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, subordonată Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare și Agenția de Transplant, subordonată Ministerului Sănătății. Vistieria de Stat, subordonată Ministerului Finanțelor este în proces de lichidare, instituția publică „Serviciul Pază de Stat” este în proces de reorganizare în întreprindere de stat.

- A fost creat Centrul de Guvernare Electronică (E-Government) și lansate discuții cu partenerii de dezvoltare pentru relansarea procesului de edificare a guvernării electronice. Ca rezultat, a fost semnat Acordul de înțelegere dintre Cancelaria de Stat, MTIC și Programul de Asistență Rapidă pentru Buna Guvernare al USAID. Moldova este și pionerul inițiativei globale recente a Băncii Mondiale în domeniul e-Guvernării.

Transparență

- A fost animată activitatea Comitetului Interministerial pentru Planificare Strategică și revizuită Metodologia pentru elaborarea planurilor de dezvoltare instituțională a autorităților administrației publice centrale.
- Sistemul de raportare, monitorizare și evaluare a fost simplificat prin elaborarea Planului unic de activitate a Guvernului pentru anul 2010, care conține acțiunile documentelor strategice ale țării, angajamentele față de FMI și alți parteneri de dezvoltare.
- A fost efectuată pilotarea Ghidului metodologic pentru evaluarea ex-ante a impactului politicilor publice în cinci ministere și elaborate cinci politici publice. În rezultat, a fost elaborată o versiune actualizată a Ghidului metodologic, ministerele au inițiat elaborarea politicilor publice, folosind noile norme metodologice.

Modernizarea serviciilor publice

- În cadrul comenzii de stat pentru anul 2010 referitoare la perfecționarea profesională a personalului din administrația publică, au fost coordonate și organizate peste 100 de cursuri și ateliere pentru mai bine de 1500 de funcționari publici, inclusiv circa 400 de funcționarii publici au studiat limba engleză.
- Pentru prima dată în serviciul public al Republicii Moldova au fost evaluate performanțele individuale ale funcționarilor publici din administrația publică centrală și locală pentru anul 2009 și stabilite obiectivele individuale pentru anul 2010.
- Pentru prima dată a demarat acumulara și generalizarea datelor despre implementarea noului cadru legal al serviciului public și funcția publică în autoritățile administrației publice centrale. Rapoartele au fost prezentate conducerii și plasate pe pagina <http://www.rapc.gov.md>.
- A fost lansat procesul de elaborare a Sistemului informațional automatizat „Registrul funcțiilor publice și al funcționarilor publici”.

Serviciu public meritocratic

- Au fost înaintate propunerile legislative privind delimitarea funcțiilor politice de funcțiile publice în serviciul public, va fi completat vidul legislativ existent pentru circa 60% din funcțiile de demnitate publică.
- Funcțiile de vicepreședinte al raionului, viceprimar al municipiului și viceprimar al satului (comunei), sectorului, orașului au fost excluse din categoria funcțiilor publice de conducere, fiind incluse în categoria funcțiilor de demnitate publică.

- Obținerea calificativului „nesatisfăcător” la evaluarea performanțelor profesionale de către un funcționar public va avea ca efect destituirea acestuia din funcția publică.

- Condițiile de desfășurare a concursurilor pentru ocuparea funcțiilor publice vacante nu vor fi publicate în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ci într-o publicație periodică.

- A fost dezvoltat cadrul normativ cu privire la evaluarea performanțelor profesionale ale funcționarilor publici.

- Pentru prima dată în cadrul autorităților administrației publice centrale au fost elaborate și avizate de Cancelaria de Stat statele de personal pentru anul 2010. Ca rezultat, 15 (din 16) ministere și 7 (din 8) autorități administrative centrale, precum și circa 90% din instituțiile subordonate acestora posedă state de personal avizate de către Cancelaria de Stat.

- Au fost revăzute fișele de post pentru funcțiile publice.

- Procedura de ocupare a funcției publice vacante prin concurs a fost intens promovată în angajarea funcționarilor publici. La moment 37.8% din numărul de persoane angajate trec procedura de concurs, parametru net superior perioadei precedente 2007-2009. Totodată, funcțiile publice devin mai atractive: 3.2 persoane au aplicat în medie pentru o funcție publică vacantă propusă pentru concurs.

- Gradul de înnoire a funcționarilor publici a atins 12.2% în aparatele centrale ale organelor centrale de specialitate, fiind net superior comparativ cu anul anterior.

- Totodată Guvernul va beneficia de o importantă asistență externă în acest domeniu. Astfel o serie de instituții centrale de administrare publică beneficiază la moment de consultanță la nivel înalt din partea specialiștilor din Uniunea Europeană urmând ca în scurt timp să fie fortificate prin specialiști europeni și organele specializate de forță. Guvernul a încheiat negocierile și a lansat alte proiecte majore în sumă cumulată de aproape 6 mil. USD care presupun atragerea în sectorul public a sute de tineri ce și-au făcut studiile peste hotare. De asemenea în scopul reformării instituțiilor cheie în procesul de integrare europeană vor fi organizate stagii, instruirii și programe de masterat în cele mai bune universități din Europa și SUA pentru oficiali publici, după cum și bonusuri de performanță pentru funcționarii publici.

Desconcentrarea serviciilor publice

- Au fost restabilite oficiile teritoriale ale Guvernului

b. Descentralizare și autonomie locală

Obiective de guvernare:

1. Dezvoltarea cadrului legal, normativ și instituțional corespunzător principiilor descentralizării și autonomiei locale.
2. Asigurarea transferului de competență către autoritățile publice locale și întărirea capacității lor administrative.
3. Fortificarea autonomiei financiare și patrimoniale a autorităților administrației publice locale.

Dezvoltarea cadrului legal

- A fost extins și cadrul de politici privind viziunea Guvernului de implementare a priorității de descentralizare, definit prin documentul „Relansăm Moldova - Rethink Moldova”.
- Guvernul a inițiat procesul de perfecționare a cadrului legal de activitate a Comisiei paritare pentru descentralizare.
- Au fost decentralizate și alocate autoritățile administrației publice locale o serie de atribuții inclusiv în domeniul construcțiilor.

Transferul de competențe

- A fost elaborată Strategia națională de descentralizare care va fi prezentată deja în octombrie 2010. Proiectul Strategiei de descentralizare prevede acțiuni pe termen imediat, pe termen mediu (4-5 ani) și termen lung, concretizând cadrul de timp rezonabil pentru implementarea acțiunilor concrete și continue, conform estimărilor preventive.

Fortificarea autonomiei financiare și patrimoniale

- Sînt efectuate evaluările capacităților autorităților administrației publice locale pentru identificarea disfuncționalităților de activitate, avantajelor și riscurilor de dezvoltare, stabilirea unor priorități pentru a consolida capacitățile instituționale ale primăriilor și consiliilor locale, raionale și municipale.
- Este prevăzută revizuirea responsabilităților atribuite administrației publice locale și subnaționale, în baza criteriilor funcțiilor exclusive, comune și delegate, compatibile cu criteriile de eficiență în procesul de alocare.
- A fost lansată reelaborarea sistemului de venituri ale autorităților administrației publice locale: venituri alocate (venituri proprii) și transferuri (venituri împărțite, subvenții de nivelare, subvenții cu destinație specială).
- A fost asigurat suportul partenerilor externi de dezvoltare ai Republicii Moldova în cadrul Programului Comun de Dezvoltare Locală Integrată (PCDLI), susținut financiar de SIDA, PNUD și UNIFEM. Proiectul va asigura integrarea

abordării bazate pe drepturile omului și egalitatea de genuri. Este, de asemenea, importantă contribuția Guvernului SUA prin Acordul de asistență pentru proiectul de susținere a autorităților administrației publice locale care va determina îmbunătățirea calității serviciilor prestate și dezvoltarea bazei financiare a autorităților publice locale.

- Prin măsurile pro-active ale Guvernului Republicii Moldova a fost asigurat suportul partenerilor externi de dezvoltare precum CE, PNUD, SIDA, USAID în valoare de peste 20 mil. USD pentru susținerea procesului de descentralizare.

- Cancelaria de Stat a lansat pagina electronică oficială www.descentralizare.gov.md, urmărind asigurarea transparenței decizionale și facilitarea accesului la informații tuturor părților interesate privind prioritatea de descentralizare, asumată de Guvernul Republicii Moldova prin Programul de activitate.

c. Dezvoltare locală și regională echilibrată

Obiective de guvernare:

1. Încurajarea inițiativei la nivel local/regional și promovarea culturii de cooperare între autoritățile publice centrale și locale.
2. Reducerea dezechilibrelor regionale de dezvoltare prin implementarea proiectelor de investiții și stimularea creșterii în regiunile defavorizate.
3. Dezvoltarea regională echilibrată prin asigurarea consecvenței între politicile naționale sectoriale și politicile de dezvoltare locală.

Reducerea dezechilibrelor regionale

- În perioada 10 mai – 10 iunie 2010 a avut loc Apelul-pilot de propuneri de proiecte de dezvoltare regională pentru finanțare din mijloacele Fondului Național de Dezvoltare Regională, în urmacăruia au fost recepționate 135 de propuneri de proiecte. Au fost selectate spre finanțare 56 proiecte.

Dezvoltarea regională echilibrată

- La finele anului 2009 au fost create agențiile de dezvoltare regională Nord, Centru și Sud, instituții publice necomerciale, subordonate Ministerului Construcțiilor și Dezvoltării Regionale cu sediile în mun. Bălți, or. Ialoveni și, respectiv, or. Cimișlia. În luna februarie curent, în baza concursului lansat, personalul acestora a fost angajat integral. Personalul a absolvit cursuri aprofundate de instruire.

- La 4 martie curent (HG nr.158) a fost aprobată Strategia națională de dezvoltare regională, documentul principal de planificare a dezvoltării regionale care

reflectă politica națională în domeniu și introduce mecanismele naționale ale acestei dezvoltări. Ulterior consiliile regionale pentru dezvoltare au aprobat strategiile de dezvoltare regională Nord, Centru și Sud.

- A fost aprobat Manualul Operațional privind modul de utilizare a mijloacelor Fondului Național pentru Dezvoltarea Regională
- Finanțarea agențiilor, în anul curent, se efectuează, în proporție de 44%, din Fondul Național pentru Dezvoltare Regională, iar restul, 56%, sînt acoperite de proiectul DFID ”Moldova: Cooperare în dezvoltarea regională”.

REINTEGRAREA ȚĂRII

Obiective de guvernare:

1. Identificarea unei soluții viabile și durabile a conflictului transnistrean în baza respectării suveranității, integrității teritoriale și a caracterului unitar al statului Republica Moldova.
2. Crearea condițiilor de reintegrare reală a regiunii transnistrene în spațiul economic, politic, social și cultural al Republicii Moldova.

Identificarea unei soluții

- Au avut loc reuniuni neformale în formatul „5+2” cu participarea reprezentanților transnistreni care s-au desfășurat la Viena și Tiraspol. Totodată, s-a convenit asupra imprimării unui caracter regulat și frecvent reuniunilor în formatul „5+2” – cîte una în trimestru, precum și asupra relansării negocierilor formale în acest an.

- S-a reușit reluarea contactelor și dialogului dintre Chișinău și Tiraspol la nivel de reprezentanți politici, prin organizarea unor întâlniri lunare, în scopul identificării unor modalităților practice de soluționare a problemelor cu care se confruntă populația de pe ambele maluri ale Nistrului.

- Au avut loc reuniuni ale grupurilor de lucru pentru întărirea încrederii în domeniul sănătății și protecției sociale, asistenței umanitare, dezvoltării infrastructurii drumurilor și căilor ferate, agriculturii și mediului, economiei și comerțului, combaterii criminalității

Crearea condițiilor pentru reintegrare

- A fost creat Biroul pentru Reintegrare în cadrul Cancelariei de Stat condus de un viceprim-ministru.

- Au fost promovate măsurile de întărire a încrederii și sprijin a populației, în particular, prin prelungirea pe un termen nedefinit a procedurilor de declarare a

mărfurilor de către agenții economici din regiune, precum și a documentării în mod gratuit a locuitorilor din raioanele de est ale țării. La data de 31 august 2010, au fost înregistrați în câmpul legal al Republicii Moldova 662 agenți economici din regiunea transnistreană.

- În urma consultărilor cu partenerii externi a fost prelungit termenul suspendării restricțiilor de circulație pentru liderii de la Tiraspol.
- La moment sunt într-o etapă avansată discuțiile privind relansarea circulației curselor internaționale de trenuri pe porțiunea transnistreană a căii ferate.
-

POLITICA EXTERNĂ

Obiective de guvernare:

1. Promovarea unei politici externe consistente, dinamice și coerente în vederea asigurării intereselor naționale ale Republicii Moldova și creării unei bune imagini a țării.
2. Intensificarea dialogului cu UE și statele sale membre și promovarea reformelor politice, economice, sociale și juridice necesare pentru apropierea de standardele europene în vederea obținerii statutului de candidat pentru aderare la Uniunea Europeană.
3. Impulsionarea relațiilor bilaterale și multilaterale, promovarea raporturilor de bună vecinătate și edificarea unor parteneriate strategice cu UE, România, Ucraina, Federația Rusă și SUA.
4. Promovarea unei diplomații economice active în vederea depășirii consecințelor crizei economice și financiare și crearea condițiilor pentru dezvoltarea economică durabilă a țării.
5. Protejarea drepturilor și intereselor cetățenilor Republicii Moldova peste hotare.
6. Reformarea cadrului instituțional necesar pentru promovarea efectivă a integrării europene, a politicii externe și diplomației economice.
7. Consolidarea securității naționale în conformitate cu interesele fundamentale ale țării.

Politică externă consistentă, dinamică și coerentă

- Guvernul Republicii Moldova, imediat după investire în funcție, în septembrie 2010, a revizuit complet strategia de cooperare moldo-comunitară în sensul obținerii unei apropieri reale de Uniunea Europeană.

Dialogul cu UE

- Au fost lansate negocierile pe marginea Acordului de Asociere între Republica Moldova și UE (12 ianuarie 2010, Chișinău). Până în prezent, au avut loc trei runde de negocieri, fiind programată și cea de-a patra rundă pentru luna octombrie curent. În urma negocierilor, părțile au închis provizoriu un număr important de capitole ale Acordului de Asociere, implementarea căruia are drept scop asocierea politică și integrarea economică a Republicii Moldova în UE.

- A fost lansat dialogul dintre Republica Moldova și UE privind liberalizarea regimului de vize (Luxemburg, 15 iunie 2010). Fiind un proces destul de complex și multidimensional, acesta va permite asigurarea posibilității cetățenilor Moldovei de a călători liber în spațiul european.

- A fost lansată inițiativa și purtate deja 2 runde de negocieri în cadrul Grupului informal pentru Acțiunea Europeană a Republicii Moldova compus din miniștrii afacerilor externe ai 15 state UE.

- Sprijinul acordat Republicii Moldova a fost confirmat cu ocazia reuniunii Grupului Consultativ al Donatorilor din 24 martie 2010, în urma căreia a fost reiterată asistența oferită pentru Moldova: 2,6 mlrd. dolari, dintre care 52% reprezintă granturi. La reuniune a fost semnat Programul Național Indicativ pentru Moldova 2011-2013, prin intermediul căruia UE a alocat țării noastre 273.14 mil. Euro.

Impulsionarea relațiilor bilaterale și multilaterale

- Moldova a participat activ la elaborarea Strategiei UE pentru regiunea Dunării, a menținut un dialog constructiv cu statele-membre ale Inițiativei Central Europene, Procesului de Cooperare în Europa de Sud-Est, Organizația Cooperării Economice la Marea Neagră, ODDE-GUAM.

- Au fost semnate 88 de acorduri internaționale în diferite domenii, dintre care - 62 bilaterale și 26 multilaterale. Cu România au fost încheiate 18 acorduri, inclusiv Acordul privind micul trafic de frontieră, iar cu Ucraina au fost încheiate 6 acorduri.

- A fost semnat Acordul de finanțare deplină din fondurile Corporației Provocările Mileniului (Compact), în valoare de 262 mil. USD, pentru proiectele în domeniul agriculturii performante și reabilitării rețelei de drumuri.

- Au fost semnate cu SUA alte 2 acorduri de asistență în valoare cumulativă de 22,1 mil. USD care prevăd suport pentru creșterea economică și pentru autoritățile administrației publice locale și reforma de descentralizare.

- A fost încheiată înțelegerea privind facilitarea regimului de vize între Republica Moldova și SUA (în vigoare din 4 iunie 2010).

- În dialogul moldo-german o reușită semnificativă este plasarea conflictului transnistrean în centrul inițiativei Merkel-Medvedev privind conflictele înghețate

- Au fost consolidate semnificativ raporturile cu principalele capitale europene, precum Parisul, Roma, Bruxelles-ul, Stocholm, Varșovia.
- În condițiile unui buget auster, s-a reușit deschiderea noilor misiuni diplomatice și consulare în statele europene precum Spania (la nivel de Ambasadă), și a Consulatului la Iași
- S-a reușit o impulsivare vădită a cooperării cu principalele economii mondiale, precum China și Japonia, care a deschis noi orizonturi pentru colaborare și a favorizat noi și multiple proiecte de asistență în Moldova.
- S-a revenit la normalitate în relațiile cu România: eliminarea regimului de vize pentru cetățenii români, demararea procesului privind implementarea micului trafic la frontiera moldo-română, inaugurarea podului de la Rădăuți-Lipcani, deblocarea creditului de 100 milioane Euro pentru Republica Moldova, 7 milioane dintre care au fost orientate spre procurarea materialelor de construcție destinate ridicării caselor pentru sinistrați, au fost deschise consulate românești la Bălți și Cahul.
- Au fost dinamizate relațiile cu Ucraina în cadrul cărora s-a reușit aprofundarea colaborării comercial-economice, excluderea barierelor din calea comerțului bilateral și a liberei circulații a cetățenilor, reglementarea problemelor de recunoaștere a proprietății, finalizarea procesului de demarcare a frontierei de stat moldo-ucrainene.
- În relațiile sale cu Federația Rusă, Guvernul Republicii Moldova a optat pentru mai mult dinamism, transparență și pragmatism, obținerea sprijinului Rusiei pentru impulsivarea procesului de reglementare a conflictului transnistrean, asigurarea condițiilor necesare pentru acces pe piața rusă a mărfurilor moldovenești, intensificarea schimburilor comercial-economice bilaterale și obținerea unei implicări mai active a autorităților rusești în soluționarea problemelor cu care se confruntă cetățenii Republicii Moldova aflați temporar pe teritoriul Rusiei.
- Subiectele menționate au fost abordate între executivile celor două țări la diverse niveluri, inclusiv la nivel de prim-miniștri în cadrul principalelor întrevederi bilaterale: 20 noiembrie 2009 (Yalta), 21 mai 2010 (Sankt-Peterburg). Un impuls important cooperării bilaterale a fost dat în rezultatul ședința de la Chișinău a Comisiei Mixte pentru cooperarea economică cu Rusia, precum și vizita la Chișinău a dlui Igor Șuvalov, Prim-vicepreședinte al Guvernului FR.
- A continuat dialogul cu structurile internaționale pe dimensiunea problematicii transnistrene. Interacțiunea activă cu Președinția-în-Exercițiu Kazahă a OSCE a permis imprimarea consultărilor în formatul "5+2" a unui caracter sistematic, pe agenda întâlnirilor respective fiind plasate subiecte concrete ce țin de libertatea

circulației între ambele maluri ale Nistrului, situația școlilor cu predare în grafie latină, reintegrarea sistemelor naționale de infrastructură ș.a.

- Apropierea semnificativă de ONU a vizat o importantă asistență financiară, realizarea mandatului Republicii Moldova de membru al Consiliului Economic și Social al ONU (ECOSOC) pentru perioada 2008-2010, precum și obținerea de către Republica Moldova a calității de membru în Consiliul ONU pentru Drepturile Omului (CDO).

- A fost obținut un suport important pentru consolidarea democrației în țară din partea Consiliului Europei și Comisiei de la Veneția

Diplomație economică activă

- Au fost efectuate toate pregătirile pentru demararea negocierilor cu Comisia Europeană în vederea semnării unui Acord Aprofundat și Cuprinzător de Liber Schimb cu UE.

- Guvernul Republicii Moldova a obținut o serie de avize pozitive privind eventuala extindere a cotei pentru vinurile moldovenești care pot fi exportate în UE fără taxe vamale în cadrul Preferințelor Comerciale Autonome oferite țării noastre de către UE

- Au fost încheiate multiple colaborări internaționale la nivelul instituțiilor administrației publice centrale.

Protejarea drepturilor și intereselor cetățenilor peste hotare

- S-a reușit intensificarea dialogului cu statele unde se află comunități importante de cetățeni ai Republicii Moldova.

- A fost asigurat dreptul la vot pentru cetățenii Republicii Moldova în afara ambasadelor și oficiilor consulare ale Republicii Moldova prin deschiderea secțiilor de votare suplimentare.

- A fost implementat sistemul informațional integrat CONSUL (înregistrare online, oferirea de servicii consulare etc.)

- Începând cu 31 martie 2010, cetățenii pot să solicite documentare lor cu pașapoarte direct la misiunile diplomatice și oficiile consulare ale Republicii Moldova.

- Au fost inițiate negocieri privind acordurile de protecție socială a lucrătorilor migranți cu Italia, Austria, Ungaria.

Reformarea cadrului instituțional

- A fost optimizată structura internă a Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene și a corpului diplomatic pe criterii meritocratice

- Se lucrează asupra constituirii unei agenții specializate cu competențe și capacități de a menține și amplifica relațiile cu diaspora moldovenească.
- Comisia Europeană semnează la 15 mai curent Memorandumul de lansare a Programului Cuprinzător de Consolidare a Capacităților Instituționale în valoare de 41 mil. EURO. Ca obiectiv este fixată pregătirea instituțiilor de stat din Republica Moldova pentru negocierea și implementarea Acordului de Asociere, precum și a viitoarei zone de comerț liber aprofundat și cuprinzător cu UE.

SECURITATE NAȚIONALĂ ȘI APĂRARE

- A fost elaborată Strategia Securității Naționale și au fost demarate acțiunile pentru formularea Strategiei Militare Naționale, inclusiv evaluarea pericolelor cu aspect militar la adresa securității naționale
- A fost relansată Analiza Strategică a Apărării care a determinat: revalidarea rezultatelor obținute, elaborarea Documentului privind evaluarea pericolelor (amenințărilor, riscurilor) la adresa securității naționale; modificarea componenței Comisiei de Stat ASA (CS ASA) prin includerea și a reprezentanților societății civile (Institutului de Politici Publice); ajustarea Planului de acțiuni pentru Etapa a III a ASA.
- A fost elaborat Codul cu privire la obligația militară și serviciul militar și o serie de acte normative respectându-se procesul transparenței
- Pe parcursul perioadei în cauză au fost semnate, transmise spre depozitare, ratificate, aprobate sau transmise spre aderare 7 tratate internaționale.
- NATO s-a angajat în susținerea, la general, dezvoltării sistemului de învățământ militar și instruire și, în particular, modernizării Institutului Militar al FA. Actualmente se implementează un proiect NATO cu durata de 3 ani care vizează pregătirea cadeților, ofițerilor tineri și categoriei de ofițeri superiori. Domeniile de interes se referă la aspectele planificării apărării, relațiile civil-militare, etică și conducere. Țările participante sînt: SUA, Olanda, Elveția și România.
- Armata Națională a finalizat cadrul legal privind gestionarea resurselor de personal și pînă în 2011 urmează să fie definitivat procesul de promovare. De asemenea, a sporit numărul civililor angajați în procesul de elaborare a politicilor de securitate.
- În contextul continuării realizării Proiectului de distrugere a pesticidelor și produselor periculoase în Republica Moldova a fost achiziționat utilajul de laborator, reactivele, medicamentele și vitaminele necesare pentru investigarea și tratamentul profilactic al efectivului antrenat la lucrări cu pesticide.

- Au fost continuate negocierile cu misiunea OSCE în Republica Moldova privind obținerea sprijinului financiar pentru edificarea unor depozite de păstrare a munițiilor la Baza de instruire a Armatei Naționale Bulboaca.
- A fost prioritizată instruirea Batalionului 22 și a Batalionului cu destinație specială. Aceste măsuri cuprind 3 etape și au ca punct final anul 2014. La sfârșitul acestei perioade unitățile menționate vor fi compatibile cu structurile NATO și armatele moderne europene, organizate, instruite și echipate în mod corespunzător pentru a putea face față la lărgirea spectrului de riscuri convenționale și diversificarea tipologiei crizelor și conflictelor.
- Executarea misiunilor în Zona de Securitate din raioanele de est ale țării în cadrul Forțelor Mixte de Menținere a Păcii continuă să reprezinte una din sarcinile de bază ale Armatei Naționale. În scopul îmbunătățirii în continuare a procesului de instruire a efectivului desemnat pentru participare în cadrul Forțelor Mixte de Menținere a Păcii, pregătirea acestor militari are loc centralizat în baza Bg.1 Infanterie Motorizată.
- Au fost eliminate restricțiile și urmează a fi reluată formarea cadrelor militare în instituțiile de învățământ militar din România și Republica Elenă și, respectiv, majorat numărul de cursuri de perfecționare a militarilor Armatei Naționale peste hotare.
- Au fost intensificate relațiile de colaborare cu partenerii internaționali în vederea demarării și realizării procesului de modernizare și reformare a sistemului de învățământ militar național (Institutul Militar al Forțelor Armate „Alexandru cel Bun”). Urmare a acestor activități sînt în curs de definitivare curriculumul educațional ajustat, pentru începerea, din anul 2011, a studiilor superioare de licență și de masterat, care vor permite pregătirea cadrelor militare în acord cu cerințele sistemului educațional național și sistemului militar, raliat la experiența și practicile țărilor euroatlantice.
- Sînt reluate cursurile de reconversie profesională a militarilor care îndeplinesc serviciul militar prin contract și celor trecuți în rezervă.

EDUCAȚIE ȘI CERCETARE

a. Învățământul preuniversitar

Obiective de guvernare:

1. Perfecționarea cadrului legislativ în domeniu în conformitate cu cerințele societății moderne, legislația internațională și normele europene.
2. Îmbunătățirea calității educației prin trecerea treptată a învățământului

preuniversitar de la principiul academic la cel de pregătire a elevului pentru viață.

3. Extinderea educației timpurii (instituții preșcolare) în fiecare localitate din țară și asigurarea accesibilității educației timpurii pentru toți copiii.
4. Promovarea educației incluzive, astfel încât nici un copil să nu fie exclus din procesul de învățământ, inclusiv copiii cu dizabilități.
5. Promovarea educației extracurriculare.

Cadrul legislativ

- În conformitate cu angajamentele Guvernului, a fost asigurată, începând cu 1 septembrie 2009, majorarea salariilor (tranzată în trei etape) cadrelor didactice din instituțiile de învățământ preuniversitar în medie cu 24%, iar a corpului profesoral din instituțiile de învățământ superior – cu 55%. Ca rezultat, salariul mediu lunar al cadrelor din învățământul preuniversitar în 7 luni ale anului 2010 a atins 3180 lei sau cu 302 lei mai mult decât salariul mediu pe economia națională (2878 lei). Respectiv, salariul mediu lunar al unei persoane din corpul profesoral universitar a atins 4683 lei.

- A fost elaborat noul Cod al Educației. Adoptarea Codului Educației va cataliza adoptarea Strategiei Consolidate de Dezvoltare a Sistemului de Învățământ din Moldova care va proiecta dezvoltarea învățământului în Moldova pe o perioadă de cel puțin 15 ani.

- A fost modernizată și supusă dezbaterilor publice metodologia de organizare și desfășurare a sesiunii de examinare 2010.

- Începând cu anii 2010-2011, în schema orară școlară a instituțiilor de învățământ primar și gimnazial se include disciplina Religia, care va fi predată opțional, în baza cererii părinților sau tutorilor legali ai elevilor.

Calitatea educației

- A fost inițiată reforma de optimizare a infrastructurii școlare. În general pe republică, în baza propunerilor parvenite de la autoritățile administrației publice locale au fost reorganizate 108 instituții, și-au încetat activitatea 7, iar 11 au fost comasate.

- În faza pilot în două raioane Rîșcani și Căușeni au fost inițiate 11 școli de circumscripție, elaborată o nouă formulă de finanțare, lansate lucrările de reconstrucție a drumurilor și stațiilor de autobuz, fiind procurate și transmise în gestiune 10 autobuze școlare. Suplimentar din bugetul de stat au fost procurate 15 autobuze școlare pentru localitățile din republică unde accesul elevilor la școală este îngreunat din cauza distanței.

- În contextul modernizării curriculum-ului școlar a fost realizată evaluarea și modernizarea acestora de către 24 de grupuri de lucru cu circa 160 de profesori preuniversitari și universitari.

- Proiectele standardelor educaționale și ale curriculei modernizate la disciplinele de studii au fost supuse dezbaterilor publice în luna ianuarie 2010, cu participarea experților naționali, a profesorilor școlari, a părinților și a elevilor interesați. A fost realizată expertiza acestora și urmează examinarea în ședința din aprilie curent a Consiliului Național pentru Curriculum.

- Au fost revizuite în conformitate cu cerințele curriculum-ului modernizat și s-au reeditat seturile de manuale pentru clasele I, a V-a, a IX-a și a XII-a. În anul curent s-au editat în total 46 de titluri în valoare de 35 mil. lei alocați din bugetul Ministerului Educației.

- Anual, circa 400 de studenți participă la programe de mobilitate academică de lungă durată în cadrul protocoalelor de colaborare cu alte state. În anul de studii 2010-2011 numărul lor a crescut considerabil ca rezultat al semnării Protocolului de colaborare în domeniul educației cu România, care a pus la dispoziție 950 burse pentru liceeni, 1100 burse pentru învățământul superior, suplimentând ulterior oferta cu 2800 locuri.

- Pentru a consolida și ajusta sistemul de învățământ profesional la cerințele pieței forței de muncă naționale și internaționale, a fost creat Centrul Republican de Dezvoltare a Învățământului Profesional.

Extinderea educației timpurii

- În cadrul proiectului implementat în sistemul educației preșcolare „Educație pentru toți – Inițiativă de Acțiune Rapidă” au fost redeschise 10 grădinițe (care nu au activat ultimii 10 ani). 170 instituții preșcolare au fost dotate cu materiale didactice, mobilier, jocuri etc. în valoare totală de 1,5 mil. USD.

- Au fost elaborate materiale didactice, pregătiți profesori universitari, identificate necesitățile de instruire și organizate instruirii pentru corpul didactic din sistemul educației preșcolare.

Promovarea educației incluzive

- În scopul promovării educației incluzive, s-a stopat plasarea copiilor în instituțiile rezidențiale cu redirecționarea acestora către serviciile alternative de îngrijire a copiilor.

Promovarea educației extracuriculare

- În vara 2010 au funcționat 525 tabere staționare și cu sejur de zi în care s-au odihnit și și-au întremat sănătatea 888 mii copii

b. Învățământul superior și cercetarea

Obiective de guvernare:

1. Modernizarea legislației naționale în conformitate cu cerințele societății moderne.
2. Asigurarea calității procesului de predare și cercetare în instituțiile de învățământ superior prin finanțare adecvată, promovare a reformelor structurale și de esență, cu respectarea autonomiei universitare.
3. Reorientarea politicilor academice în domeniul științific și inovațional spre creșterea capacității și competitivității sistemului de cercetare și inovare în baza transferului tehnologic și în conformitate cu conceptul economiei bazate pe cunoaștere.

Legislația națională

- În învățământul superior în acest an de studii 2010-2011 au fost oferite 22486 de înmatriculări, inclusiv 6985 la buget și circa 15501 la contract. A fost anulată limita de vârstă a abiturienților, care stipula ca au dreptul la studii superioare doar persoane cu vârsta până la 35 de ani.

Calitatea procesului de predare și cercetare

- În învățământul superior a fost perfectată baza de date privind instituțiile de învățământ (contingentul de studenți, cadre didactice etc.) și elaborat proiectul Planurilor de înmatriculare în anul 2010 în instituțiile de învățământ superior (ciclurile I, II).

- Au fost, de asemenea, elaborate Recomandări-cadru pentru regulamentul instituțional privind organizarea evaluării activității de învățare a studenților și Scala de notare în sistemul de învățământ superior din Republica Moldova.

- Au fost continuate activitățile pentru elaborarea Cadrului Național al Calificărilor pe domenii de formare profesională în învățământul superior. În scopul dezvoltării serviciilor educaționale, a fost elaborat catalogul programelor de formare inițială și profesională a cadrelor didactice și de conducere.

- În educația universitară pentru tinerii din familiile dezavantajate sînt propuse cote speciale de admitere, în acest an aceasta a constituit 15 % din numărul total de înmatriculări, oferirea locurilor în cămin, acordarea unor indemnizații și burse sociale.

SĂNĂTATEA POPULAȚIEI**Obiective de guvernare:**

1. Asigurarea accesului tuturor cetățenilor Republicii Moldova la serviciile medicale și farmaceutice de calitate.
2. Sporirea calității și securității serviciilor medicale prin modernizarea bazei tehnico-materiale a instituțiilor medico-sanitare, fortificarea infrastructurii, dotarea adecvată cu echipament și medicamente.

3. Perfecționarea mecanismului de pregătire, motivare și amplasare în câmpul muncii a cadrelor medicale și farmaceutice.
4. Creșterea nivelului de responsabilitate a cetățenilor pentru propria sănătate prin propagarea și cultivarea unui mod de viață sănătos, lupta consecventă cu fumatul și alcoolismul.
5. Participarea largă a tuturor partenerilor în procesul de fortificare a sănătății populației.
6. Modernizarea și perfecționarea sistemului de utilizare a surselor financiare destinate sănătății.
7. Crearea condițiilor pentru accesul companiilor private în prestarea serviciilor medicale.

Accesul tuturor cetățenilor

- A fost promovată reducerea mărimii primei de asigurare obligatorie de asistență medicală pe o perioadă semnificativă de timp - în mărime de 50%. Suplimentar a fost prevăzută o reducere de 75% pentru asigurarea medicală a deținătorilor de terenuri agricole.

- În anul 2009 cuantumul resurselor financiare, alocat sistemului de sănătate, a constituit 3.846,8 milioane lei, cu 453,9 milioane lei mai mult comparativ cu anul 2008 (indicele prețului de consum în anul 2009 a fost de 100%). În anul 2010 pentru sănătate a fost aprobată suma de 4.040,9 milioane lei (indicele prețului de consum prognozat este de 109,3%), pentru anul 2011 cuantumul alocațiilor pentru sănătate este planificat în sumă de 4.256,5 milioane lei (rata inflației prognozată este de 6%).

- Pentru anul 2010 a fost extinsă lista medicamentelor parțial compensate și au fost majorate alocațiile pentru medicamente parțial și/sau integral compensate cu 51,2% (sau cu 37.944,7 mii lei) față de anul 2009 și reprezintă suma de 112.000,0 mii de lei. A fost extinsă lista medicamentelor compensate de la 53 denumiri comerciale internaționale în anul 2009 (473 denumiri comerciale) la 84 (608 denumiri comerciale) în anul 2010.

Sporirea calității

- A fost creat sistemul instituțional de management al calității asistenței medicale, prin crearea Consiliului Calității în toate instituțiile medico-sanitare din țară. Implementarea programului antigripal în Republica Moldova este considerată în plan regional o practică de succes.

- În perioada 25 septembrie 2009 – 1 septembrie 2010 s-au creat 22 centre de sănătate (CS) autonome, inclusiv unul privat.

- În perioada de referință au fost întreprinse măsuri concrete în scopul prevenirii răspândirii gripei pandemice cu virusul gripal nou A (H1N1).

- A fost organizată monitorizarea implementării sistemului de audit medical în 9 teritorii și 33 de instituții medico-sanitare publice.
- Au fost elaborate 82 protocoale clinice pentru diverse specializări.
- A fost elaborat softul Sistemului Informațional Automatizat MEDEX 2.0, destinat medicinei primare și decisă implementarea pe întreg teritoriul țării a acestuia.
- Este activ implementat un proiect al Băncii Mondiale ce prevede reabilitarea a 65 centre de sănătate.
- A fost extinsă teritorial aplicarea Anchetei Confidențiale de analiză a cazurilor de deces matern și cazurilor de proximitate de deces matern.

Cadrele medicale

- Au beneficiat de instruire în domeniul managementului calității asistenței medicale 436 de medici, cadre didactice, medici-rezidenți și asistenți medicali.
- Cu suportul Organizației Internaționale a Migrației a fost elaborat softul pentru crearea „Bazei de date a resurselor umane din sistemul sănătății” și procurat echipamentul necesar pentru aceasta.
- A fost elaborată și aprobată o curiculă pentru medicii de familie și asistenților medicali, care se implementează de către USMF „Nicolae Testemițanu” și Colegiul Național de Medicină și Farmacie.

Responsabilitatea cetățenilor

- În scopul identificării factorilor de risc ce provoacă bolile cardiovasculare, pînă la moment au fost instruiți 2000 medici de familie și se planifică a fi supuse screening-ului 24.000 persoane de pe întreg teritoriul Republicii Moldova.
- Se implementează o campanie informațională anti-viciu, campania informațională "Daca vrei sa fii sănătos, contribuie la acest fapt fiecare zi!" și campania „O casă fără pericole pentru copilul tău.”

Participarea partenerilor

- A fost creat în cadrul Ministerului Sănătății Consiliul coordonator pentru asistență externă și grupul de lucru pentru drepturile omului în sistemul de sănătate care are ca menire focusarea asistenței externe asupra celor mai prioritare domenii în sănătate.
- Ministerul Sănătății implementează o serie de proiecte de infrastructură și dezvoltare a capacităților în domeniul sănătății cu asistență din partea partenerilor externi.

Managementul financiar în sănătate

- În scopul reglementării și asigurării controlului asupra prețurilor la medicamente, în cadrul Ministerului Sănătății a fost instituit Biroul de înregistrare a prețurilor și este în proces elaborare a Regulamentului de activitate a acestuia.

Accesul companiilor private

- A fost elaborată Strategia pentru eliminarea barierelor în furnizarea de servicii private de sănătate și operarea integrată a serviciilor publice și private în Republica Moldova.

- Au fost operate o serie de prevederi normative ce au menirea de a deschide piața serviciilor medicale pentru companiile private.

POLITICI SOCIALE

a. Asistență socială

Obiective de guvernare:

1. Reducerea sărăciei, inegalității și inechității în societate.
2. Orientarea programelor de asistență socială spre susținerea grupurilor vulnerabile și persoanelor cu venituri mici.
3. Reducerea și eliminarea ineficiențelor în sistemul de protecție socială.
4. Asigurarea accesului populației la servicii sociale de calitate.
5. Creșterea calității vieții familiilor în mediile defavorizate și respectarea standardelor minime de calitate în toate serviciile speciale acordate persoanelor aflate în dificultate.

Reducerea sărăciei

- În 2010 a fost majorat venitul lunar minim garantat al familiei de la 430 lei (a.2009) la 530 lei. Dacă în anul 2009 de ajutor social beneficiau doar 17 mii familii, în 2010 această formă de asistență este oferită pentru 31 mii familii defavorizate. Cheltuielile pentru ajutorului social al familiilor defavorizate au crescut de la 114 mil. lei în 2009 la 270 mil. lei în anul 2010.

- De asemenea, din Fondul Republican și fondurile locale de susținere socială a populației în perioada de referință au fost utilizate circa 96 mil. lei pentru acordarea a 253 mii ajutoare materiale persoanelor nevoiașe (inclusiv pentru veterani, persoane cu dizabilități, copii orfani etc.). Cuantumul mediu al ajutorului a înregistrat o creștere de 6 la sută comparativ cu anul 2009.

Susținerea grupurilor vulnerabile

- Pentru a oferi un sprijin pentru perioada rece a anului 2010, familiilor vulnerabile, pensionarilor, bugetarilor cu cel mai mic salariu a fost plătită compensația socială în cuantum de 130 lei lunar de care au beneficiat circa 260 mii

persoane, în acest scop fiind alocate 110 mil. lei. Totodată, având în considerare că pe parcursul anului 2010 s-au majorat tarifele la resursele termo-energetice și prețurile de consum s-a decis acordarea asistenței suplimentare persoanelor ce se află într-o situație vulnerabilă sau dificilă pentru perioada rece de la sfârșitul anului 2010. În acest scop la 27 septembrie 2010 Guvernul și-a angajat răspunderea în fața Parlamentului pentru proiectul de modificare a legii bugetului de stat care presupune alocarea a 112,8 mil. lei adițional pentru compensații sociale în valoare de 130 lei lunar pe perioada noiembrie-decembrie 2010 persoanelor beneficiare de pensii sau alocații de până la 900 lei fără limită de vârstă. De aceste compensații vor beneficia circa 521 mii pensionari (75% din numărul total al pensionarilor) și 30 mii familii vulnerabile.

- Au fost activizate măsurile orientate spre protecția copiilor rămași fără grijă părintească ca consecință a migrației, după cum și copiilor victime ale traficului de ființe umane, traficului ilegal de migranți, precum și a copiilor neînsoțiți
- În Legea bugetului de stat pe anul 2010 au fost prevăzute mijloace financiare în sumă de 16,9 mil. lei pentru procurarea biletelor de odihnă pentru copii în sezonul estival 2010 (fiind achiziționate 16 267 bilete).

Reducerea ineficiențelor

- A fost ajustat cadrulul legal în cadrul sistemului de asistență socială direcționată pentru a asigura focalizarea ajutorului către cei mai vulnerabili.
- A fost elaborată metodologia de evaluare și control al modalității de stabilire și implementare/distribuire a plăților sociale. Au avut loc vizite de monitorizare în mai bine de jumătate de raioane și continuă.
- A fost constituită o echipă mobilă de evaluare în cadrul ministerului și sînt efectuate permanent controale inopinate în cadrul sistemului de asistență socială

Accesul la servicii de calitate

- A fost stabilit cadrulul general de creare și funcționare a sistemului integrat de servicii sociale cu determinarea sarcinilor și responsabilităților autorităților publice centrale și locale, altor persoane juridice abilitate în asigurarea și prestarea serviciilor sociale, precum și protecția drepturilor beneficiarilor de servicii sociale.

Calitatea vieții și servicii speciale

- În pofida situației bugetare severe la începutul acestui mandat, indemnizația unică la naștere fost majorată cu 300 lei, indemnizația lunară la îngrijirea copilului pînă la 1,5 ani - de la 150 la 250 lei, majorarea indemnizației lunare la îngrijirea copilului pînă la 3 ani (pentru circa 32 mii persoane asigurate) de la 25% (2009) pînă la 30% a bazei de calcul. În 2010 valoarea medie a indemnizației pentru mamele asigurate este de 656,74 lei față de 478,92 lei în anul 2009.

- A fost pus în ceputul reformei totale a domeniului dizabilității. Astfel, a fost aprobată Strategia pentru Incluziunea Socială a Persoanelor cu Dizabilități. În scopul implementării acestei reforme, Guvernul va atrage și cofinanța proiecte în valoare de peste 300 mil. lei în următorii 3 ani. În 2010 – 2011 deja este inițiat procesul de creare a peste 50 de servicii de incluziune socială a persoanelor cu dizabilități.

b. Asigurări sociale

Obiective de guvernare:

1. Sporirea nivelului de protecție socială a persoanelor asigurate.
2. Asigurarea durabilității financiare a sistemului public de asigurări sociale.
3. Eliminarea inechităților în sistemul public de asigurări sociale și privilegiilor nejustificate pentru anumite categorii de pensionari.
4. Asigurarea condițiilor pentru dezvoltarea sistemelor de pensii suplimentare.

Sporirea nivelului de protecție socială

- De la 1 aprilie a fost efectuată indexarea cu 4,3% a prestațiilor de asigurări sociale și a unor prestații sociale de stat, ca urmare cuantumului mediu al pensiei pentru limită de vârstă constituie 835,26 lei pentru circa 458 mii beneficiari.

- Guvernul a aprobat Regulamentul privind prestațiile în sistemul public de asigurări sociale pentru prevenirea îmbolnăvirilor și recuperarea capacității de muncă a asiguraților prin tratament balneo-sanatorial.

Durabilitatea financiară

- În vederea eficientizării cheltuielilor BASS și BS a fost legiferată modificarea sursei de finanțare a pensiilor și indemnizațiilor lunare viagere judecătorilor și procurorilor. Astfel, începând cu 1 ianuarie 2010, cheltuielile pentru achitarea pensiilor și indemnizațiilor lunare viagere acestor categorii de persoane se suportă: 50% din mărimea stabilită - din bugetul asigurărilor sociale de stat și 50% - din bugetul de stat.

c. Migrația și încadrarea în câmpul muncii

Obiective de guvernare:

1. Crearea continuă a noilor locuri de muncă și sporirea gradului de mobilitate pe piața forței de muncă.
2. Dezvoltarea unui sistem de pregătire profesională, orientat spre necesitățile curente ale pieței muncii.
3. Susținerea și apărarea drepturilor concetățenilor aflați peste hotarele țării.

4. Reducerea șomajului și integrarea în activitatea de muncă a concetățenilor întorși de peste hotare.

Mobilitatea pe piața muncii

• Guvernul implementează Parteneriatul pentru Mobilitate Moldova-UE în cadrul căruia sînt realizate o serie de inițiative ce au ca scop facilitarea angajării în programe de migrație circulară, programe de valorificare a „brain drain”, ajutor pentru viitorii migranți etc.

Pregătire profesională adecvată

• A fost efectuată analiza rezultatelor realizării Planului de înmatriculare în instituțiile de învățămînt secundar profesional și mediu de specialitate în anul 2009 și crearea bazei de date cu privire la contingentul de elevi pe ani de studii și specialități, cadrele didactice, baza tehnico-materială a instituțiilor pentru anul de studii 2009-2010.

• A fost elaborat proiectul planului de înmatriculare a elevilor în instituțiile de învățămînt secundar profesional și mediu de specialitate pentru anul 2010

• Ministerul Educației a efectuat regruparea meseriilor, excluzînd unele și completînd cu alte meserii conexe, solicitate pe piața muncii.

• A fost lansată reforma de optimizare a infrastructurii în învățămîntul profesional, fiind în curs de reorganizare 5 instituții.

Apărarea drepturilor concetățenilor peste hotare

• Pentru crearea unui cadru de protecție a cetățenilor Republicii Moldova care muncesc peste hotare, Guvernul a ratificat acorduri de securitate socială cu Portugalia, Luxemburg și România. Au fost inițiate negocieri asupra acordurilor cu Federația Rusă, Italia, Polonia, Austria.

Reintegrarea migranților

• Cu suportul Organizației Internaționale pentru Migrație și altor parteneri de dezvoltare, Guvernul contribuie prin intermediul unor programe speciale la reintegrarea în cîmpul muncii și/sau abilitarea economică a migranților reîntorși în țară.

d. Politici de gen

Obiective de guvernare:

1. Promovarea participării active a femeii la luarea deciziilor în organele publice și diminuarea discriminărilor de orice natură.

2. Asigurarea egalității șanselor în domeniul social-economic.

Participarea femeilor

- În august curent au avut loc instruirii ale unităților gender din cadrul ministerelor și altor autorități administrative centrale privind criteriile de raportare în baza Convenției ONU asupra eliminării tuturor formelor de discriminare față de femei (CEDAW)

- În perioada 25 noiembrie – 10 decembrie 2009 în Republica Moldova și-a desfășurat acțiunile Campania „16 zile de acțiuni împotriva violenței în bază de gen”, al cărui motto a fost „Familia sănătoasă este familia fără violență”.

Asigurarea egalității șanselor

- În domeniul politicilor de gen Guvernul a adoptat Programul de asigurare a egalității de gen pentru anii 2010-2015 care constituie documentul de politici de bază în acest sector. A fost reanimată activitatea Comisiei Naționale pentru Egalitatea între Femei și Bărbați pentru a asigura coordonarea acțiunilor a diverși actori din sectorul guvernamental și cel non-guvernamental la implementarea Programului național.

- În vederea reglementării funcționării centrelor de reabilitare a victimelor violenței în familie a fost aprobat Regulamentul-cadru al acestora.

- A fost lansat procesul elaborării unui sistem informațional integrat de monitorizare a managementului cazurilor de violență în familie ca parte a sistemului generic pe protecție socială.

- Guvernul acordă suport pentru funcționarea centrelor de asistență pentru victimele violenței în familie și în curînd în premieră va susține un centru pentru reabilitarea agresorilor.

- La 9 iulie 2010 Parlamentul a adoptat cadrul legal de armonizare a legislației naționale la prevederile Legii cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie. Acesta va spori accesul victimelor la forme legale de protecție și va contribui la diminuarea incidenței violenței.

- În scopul implementării Strategiei Sistemului Național de Referire (SNR) pentru protecția și asistența victimelor și potențialelor victime ale traficului de ființe umane (TFU) și a Planului de acțiuni pe anii 2009-2011, au fost realizate un șir de acțiuni de consolidare a capacităților specialiștilor naționali în domeniul protecției și asistenței victimelor și potențialelor victime ale traficului de ființe umane.

ARMONIZAREA RELAȚIILOR CU MINORITĂȚILE NAȚIONALE

Obiective de guvernare:

1. Păstrarea și consolidarea patrimoniului cultural și lingvistic al minorităților naționale care locuiesc pe teritoriul Republicii Moldova.
2. Promovarea unei politici de stat coerente și multidimensionale în raport cu minoritățile naționale.
3. Perfecționarea cadrului juridic în scopul asigurării integrării minorităților naționale în viața social-administrativă, cultural-politică și economică din Republica Moldova.

Păstrarea patrimoniului minorităților

- S-au desfășurat pe parcursul anului 163 de activități: seminare, mese rotunde, conferințe, expoziții de artă plastică și artizanat, manifestări de promovare a obiceiurilor și tradițiilor naționale, festivaluri. Menționăm: masa rotundă „Moldova polietnică”, expoziția de artă a copiilor „Tînărul plastician-2009”, masa rotundă „Diversitatea lingvistică ca posibilitate de dialog policultural în Republica Moldova”, Festivalul polietnic al copiilor „Obiceiurile și tradițiile de Anul Nou și Crăciun”, sărbători naționale etc.

- Au fost susținute activitățile asociațiilor obștești ale diasporei moldovenești, organizarea acțiunilor național-culturale desfășurate de diaspora moldovenească în țările de reședință (Sărbătoarea „Mărțișor 2010”, Zilele culturii moldovenești, date jubiliare ale asociațiilor diasporale și altele), asigurarea informațională privind datele marcante (160 de ani de la nașterea poetului Mihai Eminescu, 75 de ani de nașterea scriitorului Grigore Vieru etc.).

- Pe lângă Biroul Relații Interetnice sînt luate la evidență și se mențin legături de colaborare cu 50 de asociații obștești ale diasporei moldovenești înregistrate oficial în țările Letonia, Lituania, Estonia, Germania, Grecia, Israel, Italia, Portugalia, Irlanda, Ucraina, Federația Rusă, Belarus, Azerbaidjan, Kîrgîzstan etc.

- Se realizează activitatea organizațională pentru desfășurarea Congresului IV al diasporei moldovenești, care va avea loc în perioada 12-14 octombrie 2010.

- În luna august, 2010 a fost lansat site-ul www.diaspora.md care are ca scop trasarea unui pod interactiv informațional între Moldova și diaspora sa, precum și contribuirea la impulsivarea colaborării reciproce între reprezentanții diasporei moldovenești.

Politica de stat coerentă în raport cu minoritățile

- A fost creat Grupul tehnic de lucru interministerial care va elabora un nou Plan de acțiuni pentru susținerea romilor din Republica Moldova pe perioada anilor 2011-2015

Integrarea minorităților

- A fost demarat procesul elaborării Programului de Stat pentru asigurarea condițiilor necesare pentru studierea și aplicarea limbii oficiale a Republicii Moldova de către cetățenii alolingvi, inclusiv de către funcționarii publici și aleșii locali.
- Au fost lansate proiecte de dezvoltare comunitară care au scopul de integrare lingvistică, socială, culturală, precum și profesională a vorbitorilor alolingvi

CULTURĂ, TINERET ȘI SPORT

a. Cultura și Arta

Obiective de guvernare:

1. Asigurarea accesului larg al cetățenilor la viața culturală și la Patrimoniul Cultural Național.
2. Promovarea culturii ca factor primordial al păstrării și dezvoltării identității naționale.
3. Asigurarea cadrului de dezvoltare și de manifestare a diversității culturale în scopul edificării unei societăți deschise și multiculturale.
4. Păstrarea și dezvoltarea Patrimoniului Cultural Național, promovarea valorilor ca parte integrantă a spațiului cultural european și internațional.
5. Dezvoltarea artelor contemporane ca mijloc de afirmare a culturii naționale.

Accesul larg la viața culturală

- Au fost organizate și desfășurate 576 de spectacole, dintre care 201 în teritoriu.
- Au fost realizate peste 10 manifestări culturale de importanță națională și internațională, cum ar fi Festivalul Internațional de Muzică Mărțișor, Eminesciana-2010, Festivalul Național de Teatru, Festivalul Două Inimi Gemene, Festivalul Steaua Chișinăului, spectacole de comemorare a poetului G.Vieru, premiera filmului documentar „Aria” etc.
- Sînt organizate: Festivalul Internațional al Vedetelor de Operă și Balet „Invită Maria Bieșu” și Gala internațională a teatrelor de păpuși „Licurici”.
- Pentru valorificarea și utilizarea fondurilor de patrimoniu au fost organizate 18 expoziții în cadrul muzeelor.

Promovarea culturii

- 1385 biblioteci publice au oferit servicii pentru 851,5 mii de utilizatori. Casele de cultură din teritoriu (1232) au organizat și desfășurat circa 55 mii de acțiuni culturale.

- La 4 mai 2010 a avut loc lansarea de către Biblioteca Națională a primei Biblioteci Digitale din Moldova – BND MOLDAVICA (www.moldavica.bnrm.md), ca parte integrantă a Bibliotecii Digitale Europene (The European Library).

- Au fost organizate saloane internaționale de cărți cu peste 300 edituri participante.

- A fost elaborată și aprobată Lista edițiilor propuse pentru a fi subvenționate din bugetul de stat pe anul 2010. Din mijloacele bugetului de stat s-au editat 8 titluri de carte cu un tiraj total de 9000 exemplare.

- În perioada vizată au fost editate în total pe țară peste 1500 de titluri de carte cu un tiraj total de circa 1 mil. 437 mii exemplare.

Cadru de dezvoltare și de manifestare a diversității culturale

- 15 direcții și secții cultură din teritoriu au elaborat proiectul strategiei culturale a raionului. Unele secții cultură sînt la etapa consultării și dezbaterilor publice în scopul elaborării strategiilor culturale.

- Pentru specialiștii formațiilor artistice de amatori de diferite genuri s-au organizat stagii de instruire cu implicarea a circa 1200 de participanți.

- În anul 2009 două proiecte din Republica Moldova au fost selectate pentru cofinanțare în cadrul celui de-al treilea apel de participare pentru țările terțe, primul proiect „Pianul reflecție a culturii europene”, realizat de Ministerul Culturii, Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice, Alianța Franceză din Moldova, Asociația Concours Europeen de Piano, cu participarea tinerilor pianiști din Austria, Franța, Italia, Macedonia, Moldova, Suedia, Polonia și proiectul „The port of cultures”, realizat de către Trigon (Moldova) și Centrul Internațional de Cultură tradițională (Georgia).

- Ministerul Culturii elaborează Registrul patrimoniului cultural imaterial al Republicii Moldova

Promovarea valorilor

- Au fost desfășurate lucrări de proiectare în vederea restaurării a 11 edificii, dintre care cu statut de monument protejat 7 edificii; continuă lucrările de restaurare la Sala cu Orgă, la Muzeul Național de Artă al Moldovei, la sediul Agenției de Inspectare și restaurare a monumentelor din Complexul de clădiri a Muzeului Național de Etnografie și Istorie Naturală.

- Cu susținerea Ambasadei Statelor Unite ale Americii a fost realizat proiectul privind executarea lucrărilor de conservare-restaurare la Complexul Băilor Medievale din cadrul Rezervației cultural-naturale „Orheiul Vechi”.

Dezvoltarea artelor contemporane

- În scopul revitalizării și asigurării evidenței activității în domeniul cinematografului și clasificării filmelor, Colegiul Ministerului Culturii a aprobat, la 23 februarie curent, setul de documente necesar punerii în aplicare a mecanismului de funcționare a ÎS Registrul cinematografic.

- Sînt întreprinse măsuri de planificare în două direcții majore: eficientizarea rețelei instituțiilor de învățămînt artistic subordonate ministerului și elaborarea Strategiei de dezvoltare a învățămîntului artistic.

- Valorificarea creațiilor literar-dramatice și muzicale originale au fost achiziționate 8 opere ale dramaturgilor și 19 creații ale compozitorilor autohtoni.

- Pentru dezvoltarea artei teatrale contemporane și stimularea laureaților concursurilor și festivalurilor internaționale Ministerul a acordat 7 premii financiare în valoare totală de 55 mii lei. S-a acordat premiul în domeniul artei teatrale Valeriu Cupcea.

- Ministerul Culturii a organizat, în colaborare cu Uniunea Artiștilor Plastici din Moldova și instituțiile de specialitate, 41 expoziții de artă contemporană, dintre care Expoziția-concurs Saloanele Moldovei, Bienala Internațională Arta Decorativă.

a. Politici de tineret

Obiective de guvernare:

1. Crearea condițiilor pentru realizarea plinară a potențialului tinerilor în viața politică, economică, socială și culturală a țării.
2. Promovarea și dezvoltarea politicilor de protecție socială a tinerilor și familiilor tinere;
3. Crearea condițiilor pentru integrarea social-economică a tinerilor vulnerabili și excluși social.
4. Diminuarea exodului forțat și crearea condițiilor pentru revenirea tinerilor în țară.

Realizarea plinară a potențialului tinerilor

- adoptarea legii cu privire la voluntariat și elaborarea proiectului de lege cu privire la tineret.

- desfășurarea a 2 seminare cu specialiștii din domeniul tineretului / sportului din cadrul APL de nivelul II și reprezentării celor mai active centre de resurse pentru tineri din țară.
- desfășurarea în cadrul Zilelor Tineretului a Festivității de decernare a Premiului Tineretului în domeniul literaturii și artelor.
- s-a organizat participarea la Conferința Consiliului Europei privind problemele mobilității sociale ale tinerilor, la European Youth Centre, Strasbourg, 30 iunie – 1 iulie 2010.
- în cadrul sărbătoririi Anului International al Tineretului (12 august 2010 – 12 august 2011) declarat de către Organizația Națiunilor Unite, Republica Moldova a fost reprezentată la cel de-al V-lea Congres Mondial de Tineret „The 5th Youth Congress- Turkiye 2010” (Istanbul, 31 iulie – 13 august 2010) și Conferința Mondială pentru Tineret (or. Leon, Guanajuato, 23 - 27 august 2010).

Protecția socială a tinerilor

- au fost dezvoltate programe de ipotecare pentru tinerele familii și a continuat activitatea programelor de stat de stimulare a angajării tinerilor specialiști în localitățile rurale.

Integrarea social-economică a tinerilor

- au fost lansate Programele Naționale pentru Tineret „Fondul pentru tineri” și “Programul de granturi”.
- Au fost organizate traininguri de consolidare a capacităților tinerilor antreprenori în cadrul Proiectului de Abilitare Socio-Economică (PASET) și a fost desfășurat Târgul locurilor de muncă pentru tineret.

c. Dezvoltarea culturii fizice și sporturilor

Obiective de guvernare

1. Promovarea prioritară a modului sănătos de viață.
2. Reabilitarea infrastructurii sportive.
3. Susținerea sportului de performanță.

Promovarea prioritară a modului sănătos de viață.

- s-a organizat și desfășurat „Cupa Guvernului la fotbal” cu participarea a 20 mii de juniori cu anul nașterii 1995-1996.
- s-a organizat Decada incluziunii sociale a persoanelor cu dizabilități. În perioada 23 noiembrie - 3 decembrie 2009 s-au desfășurat 10 competiții

sportive pentru sportivii nevăzători și slab văzători, surzi, cu deficiențe locomotorii și mintale cu participarea a 375 persoane.

- Festivalul prieteniei, creativității și olimpismului “Clipa Siderală” (ediția a XX-a), cu participarea a 16 echipe de elevi din școlile și gimnaziile de tip internat s-a desfășurat în or. Vadul-lui-Vodă și Chișinău în perioada 18-20 mai 2010.

Reabilitarea infrastructurii sportive.

- s-a elaborat Concepția Sistemului Informațional Automatizat ”Registrul de Stat al Sportului”
- s-a efectuat reparația capitală a sălii de box din Centrul sportiv de pregătire a Loturilor Naționale în scopul asigurării pregătirii fizice a sportivilor de performanță la box cu suportul donațiilor externe.

Susținerea sportului de performanță.

- s-au organizat Campionatele Naționale la 10 ramuri sportive, cu implicarea a circa 1000 sportivi din toate localitățile republicii
- s-a asigurat delegarea a 275 sportivi de performanță ai lotului național la 25 ramuri sportive în 65 competiții oficiale internaționale (turnee, campionate europene, campionate mondiale).
- a fost stabilită componența Comisiei naționale antidoping. La moment proiectul se află în procedura de avizare la autoritățile responsabile și în scurt timp va fi remisă Guvernului spre examinare și aprobare.
- s-au elaborat actele pentru inițierea negocierilor de aderare la Acordul parțial extins în sport (Enlarged Partial Agreement on Sport, EPAS) al Consiliului Europei, adoptat de Comitetul Miniștrilor, Rezoluția CM/Res (2007)8, la 11 Mai 2007, Sesiunea 117-lea.
- a fost elaborat proiectul Programului de pregătire a sportivilor din Republica Moldova pentru participare la ediția a XXX-a a Jocurilor Olimpice și ediția XIV-a a Jocurilor Parolimpice de vară din anul 2012, orașul Londra, Marea Britanie.
- s-au organizat numeroase competiții sportive, turnee, etc. la nivel național și internațional

PROTECȚIA MEDIULUI

Obiective de guvernare:

1. Asigurarea unui cadru adecvat pentru protecția mediului și utilizarea durabilă a resurselor naturale.
2. Reducerea impactului negativ al activității economice asupra mediului, resurselor naturale și sănătății populației.
3. Sporirea gradului de protecție împotriva calamităților naturale.
4. Creșterea nivelului de cultură ecologică a cetățenilor.

Cadru adecvat pentru protecția mediului

- În subordinea Ministerului Mediului a fost transferată o nouă structură – Agenția „Apele Moldovei”.
- A fost consolidat potențialul instituțional al Ministerului Mediului prin majorarea efectivului – limită de la 33 unități pînă la 51 de unități, fără a implica cheltuieli suplimentare de la bugetul de stat.
- A fost deblocată activitatea proiectului „Infrastructura de Mediu: construcția stației de epurare din or. Soroca”, finanțat în sumă de 4,562 mil. dolari SUA de Fondul Global de Mediu (GEF) și a Proiectului Național de alimentare cu apă și canalizare finanțat de Banca Mondială, în valoare de 14,0 mil. dolari SUA.
- La începutul anului 2010 în cadrul Instrumentului Politicii Europene de Vecinătate (IPEV) a fost lansat proiectul regional „Guvernarea Deșeurilor în țările Europei de Est ale IPEV”, finanțat de Uniunea Europeană, care are ca scop îmbunătățirea guvernării deșeurilor în țările din regiune.
- Au fost elaborate și înaintate Fondului Global de Mediu propunerile de proiect: Reducerea emisiilor gazelor cu efect de seră prin îmbunătățirea eficienței energetice în clădirile rezidențiale; consolidarea reformei fiscale de mediu pentru îmbunătățirea managementului național și global de mediu; managementul integrat și durabil al solului (MDS) prin abordare la nivel de comunitate; adaptarea la schimbările climatice și gestionarea durabilă a terenurilor; Programul Granturilor Mici pentru susținerea ONG-lor locale de mediu.
- Au fost inițiate negocierile asupra proiectelor Acordului de împrumut dintre Guvernul Republicii Moldova și BERD și Acordului de împrumut dintre Guvernul Republicii Moldova și Banca Europeană de Investiții pentru acordarea creditelor în sumă de 20 mil. Euro pentru realizarea Programului de dezvoltare al serviciilor de aprovizionare cu apă potabilă.

Reducerea impactului negativ al activității economice

- Au fost finalizate activitățile de remediere a terenurilor contaminate cu pesticide din categoria poluanților organici persistenti (POP) în locațiile fostelor depozite de pesticide.

- Au fost inventariate cca.1400 de locații contaminate cu pesticide (depozite abandonate de pesticide și alte obiecte similare din fostele gospodării agricole).

- A fost monitorizată organizarea și desfășurarea acțiunilor de plantare și salubritate a localităților de către autoritățile administrației publice locale, instituții, organizații și populație.

- Au fost plantate culturi silvice în fondul forestier pe o suprafață de 163 ha și au fost efectuate lucrări de ajutorare a regenerării naturale pe o suprafață de 1290 ha.

- Au fost extinse terenurile cu vegetație forestieră pe o suprafață de 259 ha.

- În scuarile, parcurile, teritoriile adiacente caselor de locuit, școlilor, grădinițelor și altor instituții, în preajma străzilor din orașe și sate, s-au sădit 322,3 mii arbori și arbuști de diferite specii. În fișiile forestiere de protecție a traseelor auto au fost plantați 21465 arbori.

- A fost efectuată inventarierea tuturor depozitelor de deșuri menajere solide (gunoiști).

- Din 3743 gunoiști stihinice identificate, s-a reușit lichidarea a 2814 gunoiști stihinice, restul sînt în proces de lichidare.

- În această perioadă au fost curățate de asemenea, drumurile auto pe o lungime de 1000 km și amenajate 7623 fîntîni și izvoare.

- Au fost create servicii specializate de salubritate în 81 localități.

Protecție împotriva calamităților naturale

- A fost semnat Acordul de cooperare pentru protecția și utilizarea durabilă a apelor r. Prut și Dunăre între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României.

- A fost negociat Acordul de credit între Guvernul Republicii Moldova și Banca Mondială pentru proiectul “Managementul riscurilor legate de calamitățile naturale și climă”. Prin acest proiect se urmărește consolidarea potențialului interinstituțional de prevenire și minimalizare a impactului hazardurilor naturale asupra economiei naționale și a populației, în special, prin fortificarea capacităților tehnologice și metodologice ale Serviciului Hidrometeorologic de Stat în prevenirea fenomenelor hidrometeorologice periculoase. În cadrul colaborării cu Guvernul

Republicii Cehia, a fost inițiat un proiect-pilot care prevede instalarea pe râul Prut a 11 stații hidrometrice automate, începând din toamna anului 2010.

- Începând cu 16 august 2010 s-a introdus sistemul de avertizare a fenomenelor hidrometeorologice periculoase prin coduri cu 4 culori (verde, galben, portocaliu și roșu), proces realizat prin ajustarea sistemelor internaționale la condițiile țării.

- S-a lansat elaborarea unui plan de măsuri tehnice și organizatorice de protecție împotriva efectelor distructive ale apelor, care include unele măsuri urgente ce țin de reabilitarea infrastructurii digurilor.

Cultura ecologică a cetățenilor

- Ministerul Mediului, în comun cu instituțiile subordonate, a organizat campanii de salubritate, de plantare a arborilor (Un arbore pentru dănuirea noastră).

- Printr-un ordin al ministrului mediului anul 2010 a fost declarat Anul biodiversității și în acest sens a fost elaborat un Plan de acțiuni și măsuri care vor fi întreprinse în scopul protecției și conservării biodiversității în țară. Tot în acest context a fost organizată o conferință națională „Anul 2010 – An Internațional al Biodiversității”.

- Ministerul Mediului a organizat lunar câte o conferință de presă în scopul informării publicului larg despre principalele probleme și activități din domeniu.

- Ministerul Mediului a elaborat și a făcut publice date despre starea fondului ecologic național în detalii.

LICHIDAREA CONSECINTELOR INUNDAȚIILOR DIN IULIE 2010

- Guvernul a reacționat imediat la inundațiile din iulie 2010 care au afectat cel mai mult raioanele Hîncești, Cantemir și Ungheni.

- În total au fost evacuate 3114 persoane, inclusiv 614 copii pentru care au fost găsite soluții temporare de cazare și alimentare.

- A fost instituit un grup de lucru operativ condus de Ministrul de Stat, care a activat în regim 24/24 în zona cea mai afectată de inundații (raionul Hîncești și ulterior raionul Cantemir).

- Au fost mobilizate 2.500 persoane de la Serviciul Protecție Civilă și Situații Excepționale, Ministerul Afacerilor Interne, Armata Națională, Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, Serviciul Grăniceri, autoritățile administrației publice locale, inclusiv experți străini. De asemenea, au fost dislocate unități de asistență medicală de urgență, care au activat în regim non-stop.

- În acțiunile de lichidare a consecințelor inundațiilor au fost construite diguri noi și consolidate cele vechi pe o lungime totală de 39 kilometri, pentru care s-au utilizat circa 260 mii saci cu nisip sau lut. Ca rezultat au fost protejate circa 200 case de locuit și căile vitale pentru accesul forțelor și ajutoarelor umanitare ce unesc satele Sărăteni, Obileni, Nemțeni și Cotul Morii.

- Au fost efectuate lucrări de defrișare a digului de la Nîrnova. În raionul Cantemir, grație digurilor de protecție construite, au fost salvate de inundații aproximativ 300 locuințe din localitățile Stoianovca, Ghioltosu și Țiganca. Au fost construite căi de acces de rezervă și fortificate construcțiile ingineresti vitale.

- A fost reparat digul de protecție de la Nemțeni. Pentru reparația acestuia a fost necesară defrișarea a 1 km de dig (care, conform standardelor, nu trebuia să fie împădurit), antrenate peste 20 de unități de tehnică grea, 100 persoane efectiv.

- Grupul de lucru guvernamental dislocat în teritoriu a oferit asistență pentru stabilirea mecanismului de recepție și distribuire a ajutorului umanitar. Procesul de evidență și distribuire a ajutoarelor umanitare a fost permanent monitorizat de subdiviziunea specializată a Ministerului Afacerilor Interne (direcția investigare a fraudelor).

- În baza hotărîrii de Guvern, din rezervele materiale au fost eliberate pentru lichidarea consecințelor inundațiilor combustibil, conserve alimentare, materiale de construcție în valoare totală de 1.8 mil. lei. Din rezervele de mobilizare de stat au fost alocate pentru sinistrați, forțele Ministerului Afacerilor Interne, dislocate în zona sinistrată, și pentru amenajarea taberei lucrătorilor companiilor de construcție – obiecte de uz casnic, utilaje și instrumente – în valoare totală de 830 mii lei.

- Pe conturile bancare destinate transferurilor voluntare de mijloace bănești pentru lichidarea consecințelor inundațiilor, deschise de Guvern, au fost acumulate mijloace care la situația din 22 septembrie 2010 constituiau 34,6 mil. lei. Pînă la moment au fost utilizate mijloace în sumă de 10 mil. lei pentru acordarea ajutorului financiar direct sinistraților. Totodată, cu suportul UNICEF au fost alocați peste 1 mil. lei pentru 1184 copii care au avut de suferit direct sau indirect în urma inundațiilor din iulie 2010.

- În perioada inundațiilor din anul curent, în total au fost recepționate și distribuite aproximativ 450 tone de ajutoare umanitare (donații private din interiorul țării).

- La cererea de ajutor a Guvernului, valoarea totală a contribuției partenerilor internaționali a constituit aproximativ 39 mil. dolari SUA, din care aproximativ 32 mil. sînt contribuția Guvernului României.

- A fost creată Comisia națională pentru lichidarea consecințelor și evaluarea prejudiciului cauzat de inundațiile din luna iulie a anului 2010, precum și Comisia pentru elaborarea mecanismului de gestionare a fondului apelor și de protecție împotriva inundațiilor. Mecanismele create au drept scop depășirea consecințelor și diminuarea riscului unor viitoare calamități.

- A fost constituit un grup de lucru care a stabilit prejudiciul cauzat locuințelor, lista familiilor care acceptă construcția caselor de locuit pe terenurile repartizate și lista familiilor care solicită procurarea unei locuințe în alte localități. Până la moment au fost alocați 1,85 mil. lei pentru procurarea a 10 case. Procesul de procurare în cazul a 62 familii rămase va fi finalizat până la începutul lunii noiembrie.

- Pentru construcția caselor din satele Cotul Morii, Sărăteni și Nemțeni au fost selectate și încheiate contracte cu 11 companii de construcție, care vor construi 338 case de locuit cu 2 camere și 193 case de locuit cu 3 camere. Georgia va finanța lucrările de construcție-montaj pentru satul Obileni. Au fost selectate companiile și sînt practic finalizate drumurile de acces și intravilane.

- De menționat că, pe lângă companiile contractate de Ministerul Construcțiilor și Dezvoltării Regionale, la șantierul din s. Nemțeni lucrează contra surse proprii AO „Concordia. Proiecte Sociale” (78 de case cu 3 camere și 2 case cu 4 camere) și Comitetul „Ajutor nevoiașului” (Germania) (o casă cu 4 camere). Comitetul va mai construi încă 3 case cu 2 camere în s. Cotul Morii.

- La moment pe șantiere activează 1023 persane. În total sunt în construcție 703 case, au fost efectuate 681 gropi de fundații. În cazul a 408 edificii fundațiile sunt executate pe jumătate. Pentru 326 case fundațiile sunt executate la 100%. Pereti fără planșee au fost ridicați la 115, iar structura de rezistență cu planșee este executată la 29 case. Drumul de acces spre Cotul Morii (de la bază la șantier) a fost finalizat complet. Drumurile inter-cartier sunt finalizate în proporție de 70-80%. Pe șantierul din Nemțeni drumul de acces este finalizat, iar cele inter-cartier sunt la nivel de 85-90%. În Obileni drumul de acces este finalizat, iar cel inter-cartier este completat la nivel de 50%.

- Conform estimărilor efectuate de Guvern cu asistența partenerilor de dezvoltare (Banca Mondială, Națiunile Unite și Comisia Europeană), au fost înregistrate daune și pierderi în valoare de 41.9 mil.dolari SUA. Inundațiile vor avea un efect negativ și asupra preconizatei creșteri PIB-ului. Prognoza inițială a creșterii PIB-ului a fost estimată la 3,4%, inundațiile urmînd să determine diminuarea acestuia cu 0,15%. În termenii dimensiunii umane, inundațiile au afectat în total circa 13 mii persoane. Astfel, către final valoarea totală a necesităților pentru perioadă scurtă și medie de reabilitare se cifrează la 77,5 mil.dolari SUA.

- Guvernul își propune ca obiective pe termen scurt asigurarea cu locuințe a tuturor sinistraților din iulie 2010.
- Obiectivele pe termen mediu și lung vor consta în implementarea măsurilor ce se impun în vederea prevenirii riscurilor unor noi inundații. Guvernul a demonstrat că are capacitatea de a interveni prompt în lichidarea consecințelor inundațiilor și, sînt sigur, vom demonstra că știm să întreprindem măsuri pentru a preveni astfel de dezastre.

CONCLUZII

Acum un an, am preluat țara în profundă criză economică, izolată în plan extern, cu o societate divizată și cu o democrație nefuncțională. Republica Moldova era în pragul falimentului. Această situație a necesitat măsuri urgente și hotărîte din partea Cabinetului de Miniștri pe care-l conduc. În condiții de instabilitate politică, de criză economică și sub presiunea factorului electoral (determinat de criza constituțională), Guvernul a reușit să redreseze situația pe multiple planuri, să readucă țara pe un făgaș normal de dezvoltare.

Republica Moldova a depășit recesiunea și a înregistrat o creștere economică reală de 5,6% în primul semestru. Am remediat relația cu statele vecine, am dezvoltat relațiile cu țările cu care ne dorim parteneriate strategice, avem parte de o deschidere fără precedent și de perspective istorice în relația cu Uniunea Europeană. Acțiunile ferme ale Guvernului Republicii Moldova au dus, după expresia doamnei Helen Clark, Administratoarea Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, la „plasarea Moldovei pe harta lumii”.

Am demarat importante reforme structurale, dar și reforme cardinale în sfera socială. Am pus bazele reformării justiției și sistemului organelor de afaceri interne. Am relansat și am asigurat condiții normale de activitate instituțiilor democratice. Sînt acțiuni concrete, care dau și rezultate concrete.

Anul care a trecut nu a fost unul ușor, dar astăzi putem spune cu certitudine că am asigurat supraviețuirea țării și am pus bazele dezvoltării ei pe viitor. Acest an a fost poate cel mai important din ultima perioadă. În acest răstimp, au fost puse bazele unei reveniri la normalitate, unei dezvoltări democratice firești. Acum este important să asigurăm continuitatea și finalitatea proceselor începute. Numai astfel vom ajunge un stat democratic, prosper și integrat în Uniunea Europeană.